

ТОНТЮЛДУЗИ

Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

Газета 1929 йил 1 августдан чиқа бошлаган

№ 32-33 (6873-6874)
1998 йил 28 апрель, сешанба

Сотувда эркин
нархда

оламларни эзгуликка чорлайди. Озод Ватанамизнинг ёруғ келажagini яратувчи ёшлар экологик муҳитни яхшилаб, табиат неъматларини асрасин, — дейди.

«Гуллар ва қушлар» байрами утказилган мактабимиз спорт майдончасига келиб қолган

ча қувонч топа оладиган ёш табиатунослар мактабимизда қушлаб топилди. Бу байрамни утказишимиздан асосий мақсад ҳам шу эди-да.

Байрам утказилган синфлараро мусобақа уни янада мазмунли қилди. «Сиз гулларни биласизми?», «қушлар бизнинг

Дунёда гул ва қушлар гузаллик рамзи сифатида эъзозланади. Ҳақиқатан ҳам гул табиат муъжизаси. У ҳаётнинг кўрки, шодлик манбаи. Гул билан учрашиш гузаллик билан учрашиш демакдир. Инсоният байрамларининг ҳеч бири гулсиз утмайди. Бироқ табиат муъжизаси бўлмиш гулга бағишланган махсус байрамлар сони ҳам оз эмас. Ана шулардан бири гуллар байрамидир. Бу байрам тароналарига ҳамонинг тарзда қушларнинг шодлик қушиқлари янграйди.

Олдийгина очилаётган бир гунчада бутун бошли чаману гулзорлар атри яширинади.

Кукда чарх ураётган қушлар эса ҳар қанот қоққанда

ГУЛЛАР ВА ҚУШЛАР — ЎЗИМИЗНИКИ

киши худди узини чаманзор боққа кириб қолгандек ҳис қилади.

— Дунёда энг яхши курганим — гул, — дейди синфдошим Лобар. — Чунки фақат уларнинг гузаллигидан эмас, балки гулларни парваришладан ҳам олам-олам завқ оламан.

Лобар сингари гулсевар, ҳар турли қушларни боқишдан узи-

дустимиз», мавзусидаги баҳслар ҳамда асфальтга расм чизиш танловида 8-«Д» синф ўқувчилари голиб чиқишди, улар яна янги «гуллар ва қушлар» билан рағбатлантирилди.

**Феруза Жўраева,
Бухоро шаҳридаги 35-ўрта мактаб ўқувчиси.**

АҲМАД ФАРҒОНИЙ — МЕНИНГ БОБОМ

Мактабимизда ранг - баранг талбирлар билан бир қаторда мавзулари кенг кечалар, фанларга оид қурик танловлар ҳам утказилиб турилади. Мана, яқинда фанларнинг шоҳи булган математика буйича қурик - танлов утказилди. Бу танлов қомусчи Аҳмад Фарғонийнинг 1200 йиллигига бағишланди. Унда Аҳмад Фарғоний, Ал-Беруний, Ал-Хоразмий гуруҳлари. Иштирок этишиб, узларининг математика соҳасидаги чуқур билимга эга эканликларини намойиш қилишди. Қатнашчилар математикага оид саломлашишлар, буюк сиймоларнинг ҳаёти ва ижодига доир саволларга жавоб беришди. Тестларни ечишда иштирокчилар томонидан куйилган сахна қуринишлари нафақат математика балки адабиётда ҳам узларининг моҳирликларини намойиш қилишди.

Танлов қатнашчилари улуг сиймолар ижодига бағишлаб тайёрлаб келишган стендларни тақдим этишди.

Шу куни Ал-Хоразмий гуруҳи голиб чиқди.

Ўқувчиларни қурик - танловга тайёрлашда математика ўқитувчилари Азиза Назирова, Дурия Умбетованинг ҳиссалари катта эканлиги маълум булди.

Буни тан олган ота-оналар уз фарзандларининг қобилияти ва зукколикларидан хурсанд булишди.

**Н. МУТАЛОВА,
Ўрта Чирчик туманидаги
56- мактаб ўқитувчиси.**

МАЪНАВИЯТ БИЛИМ ЎҚОҒИ

да, қолганлари эса рус тилидаги мактаблар экан. Болалар муассасалари сони 65 та булиб, улардан 20 таси завод ва фабрикалар қарамоғидадир.

Тумандаги 171- мактаб бу йилдан бошлаб гимназия, 121- мактаб лицей академия, 50- мактаб эса банк ассоциациясига асосланган махсус мактаб булиб иш бошлаши келажакда ёш авлоднинг иқтисодий ва такомиллашган билим олиши ота-оналарни ҳам қувонтирмоқда. Жумладан, тумандаги 241 мактабда ота-оналар ҳомийлигида кичик спорт зали қурилиб ишга туширилди. Албатта биз ота-оналар қанчалик юксак чуққиларни орзу қилсак, шу юксаклик парвозида фарзандлар камол топишини истаймиз.

Шундай экан, нега биз бугунги кунда болаларимизнинг газета ва журналлар ўқиб боришини вақтида талаб қилолмаймиз? Ҳар бир бола қалби-

даги Ватанга муҳаббат, юртга садоқат мана шу маънавият чашмасидан дилларига жо бўлмайдами?

Маънавият келажак авлод йулида ҳамisha тинмай ҳаракат қилишни талаб этади. Болалар учун бадиий адабиётлар, қизиқарли газета ва журналлар муҳайё. Болаларнинг қизиқишлари, тенгдошларининг таланти ва ижодий ишлари доимо газета саҳифаларида ёритилса, уларнинг орзу-истаклари ҳам, дилларидаги яширин умидлари ва сирлари уларни фикрлашга чорласа... Бу ишга нафақат ўқитувчилар, балки ота-оналарни бажонидил киришмоқлари лозим.

Келажак буюк давлат ёшларининг билим қирралари ҳам, ижод йуллари ҳам буюк бўлмоғи даркор. Газета, журналларсиз болаларнинг дунёқараши, тафаккури ривож топмаганидек, ҳар бир ишга астойдил бел боғлаш биз катталардан катта масъулият талаб этмоқда.

**Маъмура
МАДРАҲИМОВА**

Дунёдаги ҳар бир гирик жоннинг уз келажак, орзу ва умиди булади. Қушлар дунёси доимо парвозга интилади, усимликлар дунёси оламни яшнатади, инсоният ақли ва зукко жамиятни яратади. Ана шу жамият билим ва эътиқод қирраларини кашф этиб, бизнинг орзу, умидларни рўёбга чиқаради.

Билимсиз келажак қуриган дарахтга ўхшайди. Шундай экан, бугунги кунда мактабларда, болалар муассасаларида қушимча билим олишнинг аҳволи қандай?

Тошкент шаҳар, Мирзо Улугбек тумани Халқ таълими бўлим мудири Талъат Нурмуҳаммедов билан суҳбатимиз жуда самимий ва содда булди. Уз ишга меҳр ва ишонч билан қараб ёш авлоднинг юксак маънавият руҳида тарбия топиши учун жонқуярлик қилаётган раҳбарнинг ишларидан хурсанд булдим.

Туманда 38 та ўрта мактаб булиб, шундан 8 таси аралаш, 7 таси соф ўзбек тили-

ноз, сенга жудаям ёкса керак», дедилар. Бу ерда ўзбек халқининг миллий хунармандчилигидан намуналар осиб ташлашибди: сўзана-лар дейсизми, гиламлар, ироки дўппилар, зар дўппилар... Ву-уй уларнинг чиройлигини! Шу чиройли кашталарни тиккан чевар

нақанги қизикчи одам эканлар-ки, артистми ўзи, билолмадим.

-Анави бува ким? - деб сўрадим.

Холам кулдилар.

-Маҳкам амакин-ку танимадингми? - дедилар. Маҳкам амаки кулдираве-риб, тоза одамларнинг ича-

ладилар-да, қўлимга бир пиёла сумалак тутқаздилар.

Маҳалла оқсоқоли Нигмат амаки Наврўз байрамини очик деб эълон қилиш учун сўзни 86 ёшга кирган Асомхўжа бобо Хусановга бердилар. Бобонинг 70 нафар набира ва эваралари бор экан.

Бир вақт қарасам «Келин салом» бошланди-ку!

Атлас кўйлак кийган, бошларида зар дўппи, малохати оймомони ҳам лол қолдирадиган гўзал қизлар ял-ял ёниб даврага кириб келишди.

Ўрталарида келинчак саломга бош эгиб турибди. Ширинликларга овора бўлиб, исмларини эшитмай қолдим.

Бир хола доирани чертиб шунақанги «Ёр-ёр» айтдилар-ки! Ҳаммани сел килдилар ўзиям!...

Кейин эса «Бешик тўйи» ни ижро этишди. «Алла» ни эшитиб ўзиям эриб кетганимдан ухлаб қолай, дебман.

-Холажон, маҳаллангизда фақат артистлар яшашадими? - сўрадим холамдан.

-Э, биз артистларни ҳам йўлда қолдириб кетамиз, дедилар холам мақтанган-симон.

Лекин, мақтаса арзигудай эди-да. Ўзиям кўрмаганлар армонда қоладиган жуда зўр байрам бўлди.

Уйимизга келиб ҳамма ўртоқларимга мақтандим.

НАВРЎЗНИ ЯХШИ КЎРАМАЖ

холаларимга шунақанги ҳавасим келдики, асти қўяверинг! Мен ҳам катта бўлганимда шунақа кашталар тикишни ўрганиб оламан.

Бу ерда ҳавас қиладиган нарсалар жуда кўп эди. Бир томонда кўйлақлар, болаларнинг қалпоқчалари қўйилган, сал нарироқда эса ёғоч ва темирдан ясалган буюмларни кўз-кўз қилишиб усталар туришибди. Яқинроқ бориб қарасам, бу усталар ёшгина болалар экан. 8-синф ўқувчиси Музаффар Тожибоев, Дониёр Комилов, 6-синф ўқувчиси Хусан Султоновларнинг ясаган уй-рўзғор буюмларини кўриб ҳайрон қолдим. 83-мактабда ўқийдиган бу болалар ҳали ёш бўлишларига қарамай техник ижод тўғараги раҳбари Куролбой ака Жалгашев ёрдамида 25 хил рўзғор буюмларини ясашни ўрганибдилар. Маҳалла аҳли болалар ясаган капгир, сабзи тахта, нақшин гулдон каби буюмларни арзон баҳода бажонидил сотиб олишар экан.

-Вой барака топкурларей, ясаган буюмларингни дўкондагиларидан ажратиб бўлмайди-я! - деб ажабландилар маҳалла оқсоқолларидан бири Нормухаммад бува болаларнинг ишларини томоша қилатуриб. Бу ерда Асомхўжа бува билан ҳам танишиб олдим. Асомхўжа бува-чи Финландия урушида ҳам бўлган эканлар. Илгари шу маҳаллада оқсоқол бўлиб, ҳозирги пайтда мазза қилиб қариллик гаштини сураётган эканлар.

Кейин Маҳкам амаким билан ҳам танишдим. Шу-

гини уздилар. Бир вақт қарасам, нақ Раҳима ойим ўтирибдилар. (Мен бувимни Раҳима ойи деб чақирардим)

-Хола, қаранг, Раҳима ойим ўтирибдиларми? - аста шивирладим холамга.

-Эсинг курсин сени, ахир,

Раҳима ойингни қазо қилганларига бир йил бўлди-ку, - дедилар холам ва тикилиб қараганларидан сўнг кўшиб қўйдилар. - Ха, ростдан ҳам жуда ўхшаб кетар эканлар.

Холам яна суҳбатни давом эттирди. Мен зерикиб кетганимдан, ўша Раҳима ойимга ўхшайдиган буви-жоннинг ёнига бордим. Буви-жон жудаям очиккўнгил, ширинсухан аёл эканлар, мени эркалаб бошимни си-

Узоқ қишки уйқудан уйғонаётган она-Ер бағрида мудраб ётган майсалар аста кулок чиқариб, баҳор келдимикан, дея атрофга жавдирашади, момақаймоқлар эса «Хамма гуллардан олдин очилдим», дегандек гердайиб туришади. Хамма ёк гулга, яхшилиқка бурканади. Табиатнинг уйғониш, янгилиниш фасли - баҳорни жуда яхши кўраман. Уни яхши кўришимнинг яна бир сабаби, бу - Наврўз байрами баҳорда келишидир. Баҳор келиши биланок элу юртда шод-хуррамлик бошланади. Хар куни бирор маҳаллада сумалак пиширишади, болалар эса мазза қилиб ейишади.

Мен ўзи сумалакни жуда яхши кўраман. Шунинг учун ҳам ойим қаерга Наврўз байрамига борсалар, дарров эргашаман. Яқинда ойим билан бирга Юнусобод туманидаги «Кизил дехқон» маҳалласидаги холамниқига меҳмонга борувдим. Қарасак маҳаллада Наврўз байрамини нишонлашаётган экан. Маҳалладаги катта майдон шарлар ва гуллар билан безатилган. Болалар варрак учуришяпти.

Лайлакнинг рамзий уяси-

ни ясаб, майдоннинг ўртасидаги симёғочга ўрнатишибди. Уянинг атрофига осилган ранг-баранг ленталар шабадада хилпираб, кўзларни қувнатади. Уяда қаноат қокиб турган лайлак тумшугида йўргакланган чақалоқни тутиб турибди. Бу баҳор ва тинчлик рамзи. Ойим чақалоқларни лайлаклар олиб келади, дердилар, рост экан-а?

Сал бўйим баландроқ бўлганидами, ўша лайлак кўтариб турган чақалоқнинг юзини очиб кўрардим. Шундай деб ўйлаб турганимда холам чақирдилар. «Манавиларни қара, Гул-

-Ўзбекистонимизнинг мустақилликка эришгани-

ни ва мана бунақанги Наврўз байрамларини кўриб жудаям хурсандман, шу кунларга етказганига шукр. Ҳаммангиз соғ-омон, бахтли бўлинглар! - дедилар Асомхўжа бува.

Рақслар кўшиққа уланди. Баҳорнинг тансиқ таоми сумалак эса ўзбекнинг фахри бўлмиш паловга... Дастурхонга қараб менга ўхшаган ширинхўрларнинг кўзи ўйнайди: варақи сомса дейсизми, кўк сомсами, қатламалар, тортлар, патирлар... Қайси бирини олдин татиб кўришни билолмай бошим қотди... Шунақанги лаззатли таомларни тайёрлаган холажонларга таҳсин ўқиб, кўк сомсадан ура кетдим. Катталар-ку ўз йўлига-я, лекин асл байрам болаларники бўлди. Болаларнинг қий-чуви одамларни байрамга чақираётган карнай-сурнайнинг овозини ҳам босиб кетгудек: бири арғимчок учади, бири қувлашмачок ўйнайди, ўфил болалар варрак учуришяпти, ишқилиб яйрашди-да.

«Кизил дехқон» маҳалласидаги Наврўз байрами ҳақида гапириб берсам ўртоғим Малика ишонмади. «Сен ўзингдан тўқиб чиқаряпсан», - деди.

Мен эса Маликага Равиль амаким олган мана бу

суратларни кўрсатдим.

-Агар шу суратларни кўриб ҳам ишонмасанг, - дедим Маликага, - аламингдан бурнингни тишла.

Суратларни кўргач Малика ишонди. Унинг менга шунақаям ҳаваси келдики!

**Гулноз ТОЖИБОЕВА,
Сергели туманидаги
252- мактаб
ўқувчиси**

Иқтидорлиларни
излаймиз

ҲАЙРАТЛАРДА ЁРИШГАН
ДУНЁ

Болаликнинг ҳайратлари ёруғ бўлади, бокира бўлади, мунаввар бўлади. Қадим Бухоронинг тарихлар афсона сўйлаган минорларида, минг йилликлар қўшиқ куйлаган чинорларида, салтанатларнинг сирли излари қолган деворларида у ҳайратлар янада ёришиб-ёришиб кўринади.

Бухорои-шарифни бир кўрмай туриб шеър ёзиш гуноҳизим дейдилар. Биз бугунги сўзни ана шу ҳар бир тошу — тупроғи сирли афсоналарга кўмилган, муаззам заминда яшаб туриб ижод қилаётган, кўнгли самолардан-да оппоқ, орзулари камалакдан-да ҳарир, осмондил болакайлари-нинг ижодига бош-қош бўлиб, уларни шеърятнинг ёруғ ва айни чоғда машаққатли остонаси сари бошлаётган фидойи инсон Муҳаммад ака Нарзиевга бермоқчимиз. Муҳаммад ака Нарзиев вилоят

тарбиявий ишлар марказининг сардори:

— Республика иқтидорли болаларининг анжуманида вилоятимиз ўқувчиларининг шеърлари яхши баҳоланган экан, шубҳасиз бу мени ҳам ниҳоятда хурсанд қилди.

Бизда иқтидорлар ниҳоятда кўп, фақат уларни юзага чиқариш учун муҳим шароит керак холос. Аммо бу борадаги ишларни жуда таҳсинга лойиқ деб бўлмайди. Лекин ўз имкониятларимиз даражасида қўлдан келгунча ҳаракат қилиб, изланаёلمиз. Мана масалан, туманлар миқёсида олиб қарайдиган булсак, биргина Жондор туманининг ўзида қанчадан-қанча гузал ва бетакрор талентлар бор. Масалан, Бизнес мактабининг 1-гуруҳ чеварлик бўлимнинг талабаси Зайнабхон Меҳмоновани «Тонг юлдузи»нинг мухлислари ҳам жуда яхши танишади. Чунки бу иқтидор

ли қизалоқ «Тонг юлдузи» газетасининг доимий муаллифларидан бирига айланиб улгурган.

Гиждувон туманидаги ўқувчи ёшларни олайлик. Улардаги иқтидор, улардаги салоҳиятни унча-мунча ўқувчилардан излаб топиш мушкул.

Бухоро шаҳридаги болалар ижодиёти марказининг ишлари ҳам ҳар қанча мақтовга арзийди.

Авваламбор иқтидорларни кашф қилмоғимиз лозим. Узоқ қишлоқларда қанчадан-қанча итёъодлар, ноёб иқтидорли болалар бор. Агар биз уларни вақтида илғаб, устозлик қилиб, қўлларидан тутиб катта йўлга бошласак, у гуллаб юксак чуққига етади. Лекин қаровсизлик

дан ҳар бир талент ҳам шубҳасиз улади.

Яратиш ишқи инсонни ҳамisha гўзалликка ундаб келган. Шу уринда бир нарсани таъкидлаб утсам, мен айнан вилоят ҳокимлиги ва халқ таълими бўлимидан ниҳоятда миннатдорман. Чунки улар бизнинг уюштирадиган режаларимиз ва тадбирларимизга ҳамisha бош-қош бўлиб, астойдил ёрдам бериб келмоқдалар.

Мухтасар суҳбатимизнинг охирида мен бу иқтидорларга фақат ёруғ ҳайратлар ёр бўлишини тилайман. Чунки бу қадим дунё аслида ҳайратлардан яралгандир ва айнан шу ҳайратлар силсиласида яна ҳам ёришиб равшан бўлиб бораверади. Бу равшанлик замирида она юртимизнинг, элимизнинг, хур Ўзбекистонимизнинг ёруғ келажаги бор.

Суҳбатдош: САНОБАР Бухоро вилояти, Жондор туманидаги 20-ўрта мактаб.

БҮЙИНБОҒ ТАҚҚАНЛАР

Республикамиз мустақилликка эришгач, барча жабҳалар қаторида таълим ва тарбияда ҳам истиқлол руҳи сезила бошлади. Мактаб ва мактабдан ташқари муассасалар ҳам «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»да кўрсатиб ўтилган муаммоларни бартараф этиш, таълим жараёнида ижобий ўзгариш қилишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ташаббус

Тошлоқ туман «Болалар ва Ўсмирлар ижодиёти маркази» Соҳибқирон Амир Темури таваллуд топган кунда уюшмага аъзо бўлган ўқувчиларга «Темурийлар буйинбоғи» тақш анъанасини бошлаб бердилар. «Болалар ва Ўсмирлар уюшмаси ижодиёти маркази» директори Абдумажид Солиев бу хусусда шундай дейди:

— 1991 йилнинг ноябрь ойида бўлиб ўтган республика «Болалар ва Ўсмирлар Уюшмаси»нинг қабул қилган Низомига кура уюшма ўз байроғи ва нишонларини танлаш ҳуқуқига эга. Биз «Темурийлар» сафига аъзо қилган ўқувчилар ҳар томонлама баркамол бўлишларини, илм олишда, меҳнатда, тадбиркорликда, одоб-ахлоқда, юриштириш, ҳатто кийим-бош, яъни ўқувчилар кийими билан ажралиб туришларини истаймиз. «Темурийлар» сафига қабул қилинган ўқувчиларга ана шунинг учун «Темурийлар буйинбоғи» ташкил қилиш ва бобомиз Амир Темури таваллуд топган кунда тарқатишни ният қилгандик, орзуимиз амалга ошди.

— Буйинбоғнинг ўлчамлари, ранги қандай ва уни нима билан изоҳлайсиз?

— Буйинбоғнинг улчами қуйидагича: узунлиги 95 сан-

тиметр, эни 30 сантиметр бўлиб, у уч бурчак кўринишга эга. Буйинбоғнинг рангига келсак у мовий, осмон рангида. Бу ранг мусаффо осмон, беғубор табиат, замонавий ишбилармонлик рамзи бўлса, ранглар тимсолида поклик, ҳалоллик, иймон-эътиқод, Ватанга садоқатни билдиради.

— «Темурийлар буйинбоғи»ни ташкиллаш ишлари қандай амалга оширилди?

— Аввало «Темурийлар буйинбоғи»ни ташкил қилиш туғрисида ўқувчилар етакчилари билан маслаҳатлашиб бир қарорга келдик. Буйинбоғ зарурми ёки йўқ? Умумий

ийгилиш қарори билан буйинбоғ масаласини ижобий ҳал қилишни услубчилар Х. Турдиев ва М. Қорабоевларга юклатилди. Ишонасизми, буйинбоғ учун мос, пухта, чидамли мато ахтариб барча тўқимачилик корхоналарига бордик. Бирортасидан топиб бўлмади. Мажбур, бозор кездик. Керакли матони топгач уни буятиш, бичиш, тикиш ишларини буюртма бериб бажартдик.

— Маблағ масаласини қандай ҳал этдинглар?

— Сиздан биринчи бўлиб шу саволни кутгандим. Мактаб ўқувчилари жуда катта куч. Агар улар бирлашса, аҳлиноқ бўлишса нималарга қодир эканликларини катталарга кўрсата оладилар. Ҳамма жойда утиш даврининг қийинчиликлари туғрисида гапири-

шадию, бор нарсаларни авайлаб-асрашни, улардан унумли фойдаланишни ҳали купчилик ҳам урнига келтиролмайдди. Бизда энг куп нарсаси бу исроф қилиш.

Ишдан чиққан-фойдаланишга яроқсиз нарсани дарҳол улоқтиришни хуш қуришади. Ўқувчилар ана шундай «яроқсиз» нарсаларни, қоғоз чиқитларини, буш шиша идишларни, темир-терсақларни тупладилар. Ана шуларнинг пулига куриб турганингиздек буйинбоғ тақилди.

— Республикаимиз байроғида бор ранглардан буйинбоғ учун фойдаланилса янаям кўркамроқ бўлармиди?

— Гапингиз туғри. Аммо, байроқдек булган буйинбоғга ҳурмат-эҳтиром бўлиши зарур. Баъзи давлатларнинг байроқларини сочиқ қилиб савдога чиқарилишини кўриб уйланиб колдик. Бу уша давлатга ҳурматсизликдан

бошқа нарсаси эмас. Буйинбоғни худди байроқдек қилганимизда ўқувчилар байроққа монанд буйинбоғ учун ҳурмат таъзимда буладими деган савол пайдо бўлди. Шунинг учун Низомда белгиланган ҳуқуқимизга кура битта мовий рангни, яъни улуг бобомиз Амир Темурининг байроғи рангини танладик.

— Бугунги кунда нечта «Темурийлар» буйинбоғ тақдилар?

— Туманимиздаги мавжуд мактабларда таҳсил олаётган, «Темурийлар» сафига қабул қилинган ўқувчилардан 2 мингдан ортиқроғи «Темурийлар буйинбоғи» билан таъминланди. Вилоятимиз, республикамизнинг бошқа жойларида ҳали бундай буйинбоғ ташкил қилингани йўқ. Бу ҳозирча фақат бизнинг Тошлоқ туманида ташкилланди холос.

Суҳбатдош А. НИШОНОВ

СОҲИБҚИРОН
БОБОМИЗ

Буйинбоғ таққанларнинг Бобоси Соҳибқирон, Авлоди ҳам зўр бўлсин Илму урфонда хоқон.

Буйинбоғ таққанларни Қўлласин Темури руҳи Барча бу буйинбоғлар Ватанимнинг шуқуҳи.

Буйинбоғ таққанларда Бордир чин тоза иймон Чунки уларнинг фахри, Бобоси — Соҳибқирон.

Ҳали бу буйинбоғлар Элу-юртга макталур, Чунки унинг соҳиб — «Темурий»лар аталур.

Бундан кейин ҳам халқим Яшасин хур, обода «Темурий буйинбоғи» Абад қолсин авлодда. Раъно ҲАМДАМОВА, Тошлоқ туманидаги, У. Юсупов номли 17-мактабнинг 6-«Б» синф ўқувчиси.

МУБОРАК БЎЛСИН!

Бугун Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур туманидаги Ҳамза номли 3-муסיқа мактабига келган укувчиларнинг қулида гулдаста.

Қирк йиллик умрини болаларга бахшида этган муסיқашунос Сулаймон ака Хабибуллин 55 баҳорни қаршиладилар. Байрамга ота-оналар, устоз-шогирдлар ҳам келишди.

Меҳмонлар айтаётган илиқ гаплар Сулаймон аканинг кўзларига қувонч ёшини келтирди. Шунда мактаб директори Этам ака Худойберганов:

— Гарчи жисимиз олтмишга қараб кетаётган бўлса-да, қалбимиз ҳаммаша ёш бўлиб қолган-да, — дедилар. Бунга сабаб, сиз азиз болажонлар билан доимо ҳамнафас, ҳамфикр

булганимиздир. Меҳмонлар орасида кекса домлалар ҳам бор эди. Улар Сулаймон ака 1960-73 йиллари 111-мактабда биринчи бўлиб миллий чолғу асбобларидан оркестр тузганликлари ва бу укувчилар қўллаб қўриқ-танловларнинг ғолиби бўлишгани ҳақида тулқинланиб гапирдилар. Хозирги кунда иззатли Сулаймон аканинг шогирдлари Республикамининг турли вилоятларидаги муסיқа мактабларида, баъзилари Мухтор Ашрафий номли консерваторияда устознинг ишини давом эттирмоқдалар.

Устозга барча шогирдлари, мураббийлари, ҳамда ота-оналар номидан иззат тахтингиз муборак бўлсин, деймиз.

Феруза ОДИЛОВА.

ФАҚАТ ҚИЗЛАР СИНФИ ҚИЛМОҚЧИ ЭДИМ...

Амалдаги режаларимни уйлаб эрта тонгда йўлга тушдим. Тошкент шаҳридаги М. Улугбек тумани 248-урта мактабга кириб келганимда биринчи соат бошланиб дарслар утилетган экан. Мактабнинг иккинчи қаватида шопмасдан кутарилдим-да, бурилишдаги 4 «А» синфлар уқийдиган хона олдида бир зум тухтаб қолдим. Ичкаридан укувчининг дарс утаётгани, онда-сонда укитувчилар жавоблари элас-элас қулғимга кирарди. Эшикни тақиллатиб дарсни бузгим келмади.

Танаффусга қўнғироқ чалиниши билан синф хонасига кирдим. Негадир укувчилар танаффусга шопмасдан, шовқинсиз бир-бир салом бердилар-да, хонадан чиқдилар. Уқитувчи Норхол опа Ҳамдамалиева 32 йилдан буён шу мактабда бошлангич синфларга сабоқ бериб келатган экан.

Синф тозалиги, узига хос безаклари укитувчининг иш юритиши билангидан далолат бериб турарди.

Атиги ун дақиқа танаффусда ҳам бўш хонага тоза ҳаво, кирсин деб бушатиб қуйишларининг узи болаларнинг одоби ва мактаб қоидаларига риоа қилишларидан далолат.

4 «А» синфда билим олаётган деярли барча укувчининг ҳаммаси бирдек аълочи. Баъзида ота-оналардан укитувчи йил бошида укувчиларни танлаб, чертиб олган ҳам дейишди. Булса бордин. Нима булганда ҳам бу укитувчининг ютуғи.

Норхол опанинг доимий бераётган сабоқлари бир қолипда эмас, дарсида қизиқарли воқеаларга ҳам урин берилган. Болалар, — дейди укитувчи баъзида касал ҳолда ҳам мактабга келадилар. Билмадим, бу ҳолни қаттиққўллик десам, улар эса сизни соғинамиз дейишди. Баъзида мен уларни уйларида кузатиб ҳолидан хабар олиб тураман. Шу сабабли булса керак, мен улардан, улар мендан узок кетолмайдилар.

Норхол опа, нега синфингизда угил болалар озрок, деган саволимга қулиб шундай жавоб қайтардилар.

Йил бошида синфимда фақат қизлар уқишини, улар ҳар томонлама ҳаммага урнақ бўлишини, келажакда оилада ҳам турганиб қолмасликларини уйлаб шундай қилмоқчи эдим. Лекин куриб турганингиздек, барибир синфда йигитлар сони 10 та.

Дарсга чалинган қўнғироқ суҳбатимиз тутаганини оғоҳлангирди.

Менинг эса бу синф хонасида соатлаб қолиб укувчилар дарсини кузатгим, уларнинг бегубор чехраларига туйиб-туйиб боқгим келди. Қани, энди бизлар орзу қилган барча мактабларда ҳам шундай тарбияти, вазифаси — уқитиб, билим олиш эканлигини билладиган укувчилар бор булса!

Маъмура МАДРАХИМОВА

БАХОРОЙ

Оҳ баҳорой, қандай гўзалсан,
Тароватинг мунча ҳам буюк.
Сўлим боғу,
Ҳаловатинг роҳату суюк!

Бобо деҳқон экар уругин,
Еш, яланглар синов дамида.
Бодом, гилос маржонлар тақиб,

Асал-мева қилиш гамида!
Далаларга ошиқар чунон,
Зилол сувлар ариқда тўлиб,
Богимизда мевалар тугар,
Кеча-кундуз бол-шарбат бўлиб.

Сен шундайин сўлим баҳорсан,
Гулмақда ҳаттоки кўриқ!

Уқитувчиларингиз исфодидан

Келди Навруз — Янги кун!
Новдалар тўккан тутун.
Шай қуртагин очмоққа,
Гулин ерга сочмоққа.
Шабада келар майин,
Завқ берар эсан сайин.
Ариқларда чопар сув,
Адир келиндек сулув,
Осмон бегубор тиниқ,
Гоҳ ёғир ёғиб илиқ.
Майсаларни упади,
Саховатин тўкади,
Табиатга бўлиб бош
Нурин аямас куеш.
Чумолилар чошишар,
Дон-у ушқоқ топишар.
Қалдирғоч қурар уйин,
Ниначи чалар куйин,
Бақа вақ-вақ сайрайди,
Қузи, тойчоқ яйрайди.

Ари гулдан йигар бол,
Сочин тарар мажнунтол
Офтобдан нур симирган,
Тупроқ роса семирган.
Далаларда қизир иш,
Ер юмшатиш, гул экиш,

ЧАҚАЛОҚ

Чақалоқ олиб келди,
Ироданинг янғаси.
Ҳовли севинча тўлди,
Янграганда «инғаси».
Ирода капалакдек
Гир айланиб ўйнайди.
«Бир кўтарай янға» деб
Жон ҳолига қўймайди.
Амма, холалар хуш вақт,
Узоқ умр тилашар.

Чақалоқлар ҳамма вақт,

Фақат қувонч улашар.
Тошпўлат ХОЛМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ туманидаги
56-ўрта мактаб директори.

МЕҲМОН КУТАМИЗ

Ҳовли саришта,
Уй ҳам саранжом.
Оиламизда
Барча жамулжам.
Меҳмон кутамиз,
Эҳ, меҳмон кутамиз.
Дастурхон тўкин,

Юртни чаман, обод қиласан,
Ҳар лаҳзанг ҳам оташга тўлиқ!

Кумуш баҳор,
анбар баҳорсан,
Салобатинг мунча ҳам кўркам!
Яшил либос кийган барносан,
Яшнамоқда диёрим, ўлкам!

Тўхтаҳон РАҲИМОВА,
Наманган тумани
Шўркўрғон қишлоғи.

Уйин чиллак, камалак,
Қайнар ҳалм, сумалак,
Кезар ўлкамда баҳор,
Ҳамма шод-у бахтиёр.

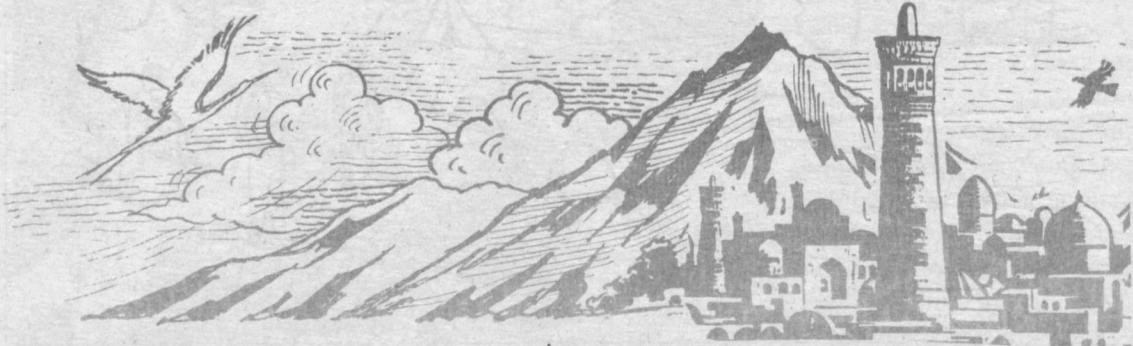
ҚИЯЛОБ

Оламга нур офтобдир,
Одамга дур китобдир,
Жаҳон сирин очади,
Зиё нурин сочади.
Дунё буйлаб кезасан,
Ҳаёт нима, сезасан,
Қайнар илм булогинг,
Яшнаар ақл чирогинг,
Жаҳл багрин тиласан,
Асл наслинг биласан,
Китобни тут, дўст, урток,
Ҳаётинг булар порлоқ!

Шукур ДАДАШ

ҚАДИМ БУХОРОСАН

Тилга кирганида, кўхна Бухоро,
Овози бонг урур бу жаҳон аро.
Мозийи битилган китоблар аро,
Қалби навқирондир, оқсоч Бухоро.
Шабнингга битилган ашборлар бисёр,
Шоирман, ҳаққим бор, қилгум ифтихор.
Бобом Фихдувоний руҳи сенга ёр,
Қалби навқирондир, оқсоч Бухоро!
Тиббиёт илмини англамоқ учун,
Табиблар интилди сенга куну-тун.
Қалблари Оллоҳда бўлгани учун,
Динимиз қуввати, пири Бухоро!
Худо сайқал берган қадимий ўлкам,
Мағрурман сен билан, бу олам кўркам.
Қўлимда қаламим, таъзимим ҳар дам,
Туёнангга тўхта, шеърим Бухоро!
Рамазон БАҚОЕВ,
Фихдувондаги 9-мактаб уқитувчиси

ЁШ ИҚТИСОДЧИ

YOSH IQTISODCHI

“Тонг юлдузи”га илова
иқтисодий газета

Мужда

ЭНДИ ПЛЁНКА ТЕРМАЙДИГАН БЎЛДИНГИЗ!

Ҳар қандай янгиликнинг ҳам озгина ўзига хос нуқсонлари бўлади. Уни ҳар томонлама мукамаллаштириш учун маълум вақт, тажриба талаб қилинади.

Юртимиз пахтазорларига кириб келган плёнка остига чигит экиш усули ҳам ўзининг қатор фазилатлари билан бизга қўл келгани аниқ; бундай усулда экилган чигит тез униб чиқаяпти, пахтаси ҳам одатдагидан 20-25 кун олдин очилаёпти. Уч-тўрт марталаб ўташ, ғўза атрофини чопиб-юмшатиш, 2-3 марта суғориш каби машаққатли ишлар барҳам топди. Шунча меҳнатга кетадиган сарф-харажат ҳам қисқарди.

Лекин... Ўзини “сен”лаб, ерни “сиз”лашга ўрганган бободехқонларимиз шунча қулайликларга қарамай, бу усул оқибатидан хавотир олаётгани ҳам сир эмасди. Чунки, улар “баҳорда чигитни асраб-ўстирган миллион-миллион метрлаб плёнкалар далада қолиб кетаверса, тупроқ таркиби бузилади. Ер димиқиб қолиб, ҳосилдорлиги йўқолади”, деб қайғури-

шаётганди. Шу боисдан ҳам миришкорлар жойларда кеч кузда пахталар теришиб, ғўзапоялар йиғиштириб олингач, далада қолган плёнка парчаларини эринмай териб, олиб ташлаш шарт деб ҳисоблашди. Бу ишнинг асосий қисми қишлоқ болалари зиммасига тушиб қолиши ҳам мумкин эди.

Кунини кеча бу муаммо ҳал бўлгани ҳақида хушxabар тарқалди: андижонлик миришкор деҳқон Кимсанбой ака Эргашев қўлбола мослама яратибди. У эски чигит экиш ва ерни боронлаш асбобларидан фойдаланиб яратилган бу мосламани тракторга улади. Энди чигитлар униб, ғўзалар ўзини тутиб олгач, бу мослама билан ўз ишини бажариб бўлган плёнкани даладан йиғиштириб олиш мумкин.

Ҳа-да! Оталар яна бир бор ёш авлодни анчагина майда иш кўринган, лекин оғир меҳнатдан қутқаришди. Энди пахта иши халқимиз учун ҳақиқатан ҳам кўнгил эҳтиёжига айланди.

М. ҚУРБОНОВ.

Сиз ёзда қандай дам олмақчисиз?

УЛУҒ ИШЛАРГА ПОЙДЕВОР ҚЎЙИШ ДАВРИ

Ёзда ҳамма болалар таътилга чиқишади. Таътил ўзи нима учун берилади? Уни қандай ўтказиш керак, деган саволлар мени қийнайди. Тўғри, таътилда оромгоҳларга бориб дам олиш керак. Лекин бу ҳаммага ҳам насиб этавермайди-да. Шулар ҳақида мен фикрларимни билдирмоқчиман.

Ёзги таътил пайтида болалар кўп ишлар қилиши мумкин. Айрим болалар таътилда дам олишни ҳеч бир иш қилмай, ўйнаб, ухлаб ўтказиш керак деб ўйлашади.

Таътилни нима учун беришади? Фақат дам олиш учунда, дейишади. Тўғри, таътил дам олиш учун берилади, лекин уч ой таътил фақат ухлаш ёки ўйнаш учун эмас, аксинча одамнинг мияси дам олиши, бошқа нарсаларни ҳам ўрганиши, фикрлаши учун берилади.

Бўш вақтларда, таътил кунларида ҳар бир инсон фойдали меҳнат билан шуғулланса, ўзига ҳам, атрофдагиларга ҳам фойдаси тегади.

Таътилда яна йил давомида ўтилган дарсларни тез-тез такрорлаб туриш керак, бўлмаса, ёддан кўтарилиб кетади ва дарслар бошланганда қийналиб қолади. Кўп болалар ёзда ҳар хил тўгаракларга қатнашишлари ҳам мумкин. Айниқса, ўғил болалар футбол, теннис, хоккей, баскетбол, волейбол, сувда сузиш ва бошқа тўгаракларга қатнашадилар. Қизлар каштачилик, тикув-бичув тўгаракларига аъзо бўлишса қандай яхши!

Мен ҳам таътилда кўп китоб ўқиш билан бирга чет тилларини ўрганишга, яхши-яхши мақолалар ёзишга ва ҳали ўқимаган китобларимни ўқиб тушунишга ҳаракат қиламан. Адажоним ва ойижонимнинг ишларига қарашаман. Ойижоним билан бирга уларнинг ишхоналарига бориб, у ерда компьютер ўрганаман.

Тенгдошларимга менинг таклифим шуки, ҳар доим вақтларини зое кетказишмасин. Вақтнинг қадрини билишсин. Ҳозирдан вақтни қадрига етсак, катта бўлгач ҳам улуг ишларни қила олаемиз.

Сухробжон АКБАРОВ,
Собир Раҳимов туманидаги 28-ўрта мактабнинг
4-“Д” синф ўқувчиси

МАЪНАВИЯТГА БАҒИШЛАНАДИ

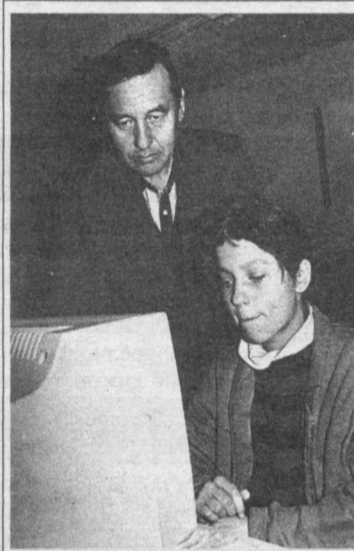
Яқинда Юнусобод туманидаги 30-болалар боғчасида маънавият ва маърифатга бағишланган эрталик бўлиб ўтди.

Тадбирда болалар ўз қўллари билан ясаган буюмлардан расталар тайёрлаган маҳсулотларидан кўргазмалар ташкил қилинди. Тарбияланувчилар ўзбек, рус, инглиз тилларида шеърлар ўқиб, ашулалар айтдилар. Тарбиявий мавзудаги турли кўришнишлар кўйдилар. Бу масканда тарбияланган битирувчилар асосан, тумандаги 20-

мактабда сабоқ оладилар. Кечага мазкур боғчанинг собиқ тарбияланувчилари ҳам ташриф буюрдилар.

Боғча мудираси Офият Хуснитдинова маънавият ва маърифат борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида гапирди.

Тадбирда тарбияланувчиларнинг ота-оналари, Юнусобод тумани ҳокими муовини Хадича Саломова, Тўрткўрғон маҳалласи раиси Севарахон Ашуровалар ҳам қатнашдилар.

Зомин туманидаги Хайрулла Боқиев номидаги 1-гимназия нафақат Жиззах вилояти, балки республикамизда ҳам энг яхши билим масканларидан бири ҳисобланади. Мингдан ошиқ ўқувчи таълим олувчи ушбу даргоҳ бир қанча фанларни чуқур ўргатишга ихтисослашган. Бу ерда ёшлар математика, ўзбек тили ва адабиёти, иқтисод, ҳуқуқ, инглиз тили, биология фанларидан мукамал билим оладилар.

Суратларда: гимназия ЭХМ ўқитувчиси Убайдулла Худойбоқиев дарс пайтида; директори Ҳасан Йўлдошев ўқувчиларни гимназия қошидаги музей билан таништираётганда.

ЁШ КАРАТЭЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Яқинда Республика Мудофаа вазирлигининг спорт саройида ёш каратэчиларнинг беллашувлари бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистоннинг турли ҳудудларидан келган 500 дан зиёд ўсмирлар ва болалар қатнашдилар. 5 ёшдан 16 ёшгача бўлган бу спортчилар ёш жиҳатидан 8 гуруҳга бўлиниб куч синашдилар.

Беллашувларда вилоятлардан келган каратэчилар маҳорат ботида пойтахтликлардан кам эмаслиги аён бўлди. Майдонга тушганлар орасида турли халқаро мусобақалар совриндорлари ҳам бор. Фолиблар болалар ва ўсмирларнинг яқинда бўладиган Осиё биринчилиги мусобақаларида қатнашиш учун йўлланма олдилар.

И. ТУРСУНОВ.

Сиз нима дейсиз?

БОЗОР БОЛАЛАРИ

ота-оналари сабабчи бўлса керак, менимча. Чунки шу болалар ўз-ўзидан бозорга чиқиб, нарса сотиб ўтирмайди-ку. Шундай бозорчи болаларнинг ота-онаси менга албатта савол беришлари турган гап: - “Сенинг нима ишинг бор?”. Ташвиш қилмай қўя қол. Ўзингни бил, бошқалар билан неча пуллик ишинг бор”, деб.

Мен кўпгина тенгдошларимнинг вақтлари беҳуда ўтаётганига ачиниш, ташвишланаман.

Шундай болалар кўчада юргунча мактабга бориб, илм олсалар яхши эмасми?! Фақат пул топиш учун бу ишларни қилишаётган бўлишса, кейинчалик нима бўлади?

Мен ойижоним билан тез-тез “Эски жўва” бозорига харажат қилгани тушиб тураман. Ҳар сафар бозор ичига кирганимда бир нарсага ҳайрон бўламан. Ёш, мен тенги ўғил ва қиз болалар писта, курт, сақич, хўрозқанд, ўйинчоқлар, сув, пиво, тухум ва бошқа нарсаларни сотиб ўтиришади. Кейинчалик эътибор берсам, бундай болалар кўча-куйларда ҳам, Отчопар бозорида, автобус бекатларида ҳам учрайди.

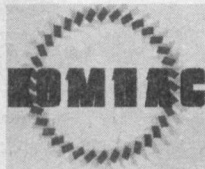
“Улар мактабга боришмасмикан”? деб ҳайрон бўламан ва яна ўйга толаман. - Булар уйдан қочиб кетган болалармикан? Ёки ота-оналари шунга мажбур қилишармикан? Йўғ-е, ундай бўлмаса керак, деб ўйлайман.

Кўпроқ шундай ишлар билан шуғулланишларига

Ҳозир ота-оналаримиз ҳаётлигида китоб ўқиб, билимларини оширишса, мактабларда ўқиб илм олишса яхши эмасми? Болалар ўзларини бозорга уриб топган пуллари 5-10 кунга, боринги, 1-2 йилга етар. Лекин бугунги кунда мактаб партасида ўтира олмаганлари учун бир умрга қийналишлари аниқ.

Ахир доно боболаримиз айтишган-ку, “ёшлиқда олинган билим тошга ўйилган нақш” деб. Билим олиб, хунар ўрганса ўзи ва оила аъзоларини ҳали боқиш учун пул топишга йўл очилади. Бозордан топилаётган пул бугун бор бўлса, эртага йўқ бўлиши ҳам мумкин.

Ҳозир олинган билим, бир умр ўзимизда қолади.
Анвар ИСЛОМОВ,
ёш мухбир.

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ВА ДАВЛАТ РҲЙХАТИГА ОЛИШ

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР МУОМАЛАСИ ДЕГАНДА НИМАНИ ТУШУНАСИЗ?

Қимматли қоғозлар муомаласи деганда уларни сотиб олиш ва сотиш, шунингдек Ўзбекистон Республикаси қонунларида назарда тутилган, қимматли қоғозлар эгаси алмашинувига олиб келадиган бошқа ҳаракатлар тушунилади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қимматли қоғозларни (депозит сертификатлари ва векселлардан ташқари) муомалага чиқариш ҳамда уларни рўйхатдан ўтказиш қоидаларини Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги тасдиқлайди.

Давлат рўйхатидан ўтказилган ҳамда белгиланган тартибда рўйхат рақамини олган қимматли қоғозларгина Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чиқарилишига ва муомалада бўлишига йўл қўйилади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги республикада рўйхатга олинган қимматли қоғозлар ягона давлат реестрини юритади ҳамда уларнинг рўйхатини мунтазам эълон қилиб боради.

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР ЭМИССИЯСИ -

бу муомалага банк билетлари, хазина билетлари, қоғоз пуллар ва қимматли қоғозларни чиқариш демакдир.

Қимматли қоғозлар эмиссияси деганда, уларни дастлабки эгалари (инвесторлар)га, яъни юридик ва жисмоний шахсларга сотиш йўли билан қимматли қоғозларни муомалага чиқариш тушунилади.

ЭМИССИЯ РИСОЛАСИ НИМА УЧУН ЗАРУР?

Эмиссия рисоласи - қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги ахборотнома. Бу рисола рўйхатга олинмагунга қадар қимматли қоғозларни оммавий ахборот воситаларида реклама қилиш таъқиқланади.

ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚАЙСИ ТУРДАГИ БОЗОРГА ОИД ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР ЭМИССИЯ ҚИЛИНАДИ?

Давлат қимматли қоғозларни асосан бюджет камомadini қоплаш ва давлат регласини амалга ошириш мақсадида чиқаради. Ҳўш, давлат учун бюджет камомadini қайси бир ҳужжатлар эвазига қоплаш маъқулроқ? Буни:

- Марказий банк ёки тижорат банклардан кредит олиш;
- эмиссия II (яъни, товар ва хизматлар билан таъминланмаган пул массасини чиқариш);
- қимматли қоғозларни эмиссия қилиш эвазига амалга ошириш мумкин.

Бу мақсадда кредитдан фойдаланиш имконияти жуда ҳам чекланган, чунки банклар учун давлатга кредит беришдан кўра бошқа ссуда олувчиларга юқори фоиз ставкаларда қисқа муддат билан кредит бериш манфаатлироқдир.

Эмиссия IIни қўллаш ўринсиздир, чунки у инфляцияга олиб келади. Қулай йўл - бу, қимматли қоғозларни эмиссия қилишдир. Бундан инвесторлар ҳам манфаатдор, чунки улар қимматли қоғозлардан кафолатланган даромадларни оладилар.

Давлат томонидан қуйидаги турдаги бозорга оид қимматли қоғозлар эмиссия қилинади:

КИМЛАР ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР ЭМИТЕНТЛАРИ БўЛА ОЛАДИ?

Қимматли қоғозлар эмитенти - қимматли қоғозларни чиқарувчи ва улар юзасидан қимматли қоғозларнинг эгалари олдида ўз номидан мажбуриятли бўлган юридик шахс ёки давлат органидир. Улар қаторига қуйидагилар кирди:

- давлат, унинг номидан Молия вазирлиги, Марказий банк ва вазирликлар;
- маҳаллий давлат бошқарув органлари (ҳокимиятлар, мэриялар, муниципалитетлар);

- акционерлик жамиятлари;
- банклар ва бошқа молия кредит муассасалари (суғурта ташкилотлари, траст ва селенг компаниялари, молия синдикатлари, молиявий фондлар: мақсадли, хайрия, тижорат);
- инвестиция муассасалари (инвестиция фондлари, воситачилари, компаниялари; депозитарий, фонд биржалари, клиринг ташкилотлари, бошқарувчи компаниялар);
- бошқа турли мулкчилик шаклидаги корхоналар ва ташкилотлар.

ЭМИТЕНТЛАР ИСТАЛГАН ТУРДАГИ ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРНИ ЧИҚАРИШГА ҲАҚЛИМИ?

Йўқ. Эмитентлар фаолият хусусиятлари ва мақсадларига кўра қимматли қоғозларнинг фақат маълум турлари-

нигина, тегишли рухсат бўлгандагина белгиланган тартибда чиқаришга ҳақлидирлар.

Эмитентлар ва улар томонидан чиқарилиши мумкин бўлган қимматли қоғозлар

ЭМИТЕНТЛАР	ЭМИТЕНТЛАР ЧИҚАРИШИ МУМКИН БўЛГАН ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР
1 Давлат	Облигациялар, векселлар, хазина мажбуриятлари, хусусийлаштириш чеклари
2 Маҳаллий давлат бошқарув органлари	Облигациялар
3 Акционерлик жамиятлари	Акциялар, облигациялар, векселлар, ҳосилавий қимматли қоғозлар
4 Банклар	Банк векселлари, банк сертификатлари, акциялар, ҳосилавий қимматли қоғозлар
5 Суғурта ташкилотлари	Суғурта полислари, ҳосилавий қимматли қоғозлар
6 Траст ва селенг компаниялари, молиявий фондлар	Махсус сертификатлар, акциялар, облигациялар, ҳосилавий қимматли қоғозлар
7 Инвестиция компаниялари ва фондлари	Акциялар, ҳосилавий қимматли қоғозлар, облигациялар (фақат инвестиция компаниялари)
8 Бошқа мулкчилик шаклидаги корхоналар ва ташкилотлар	Облигациялар, векселлар, ҳосилавий қимматли қоғозлар

Эмитент ўзининг молия-ҳўжалик аҳволи ва фаолиятининг натижалари хусусида жамоатчиликка ҳар йили камида бир марта ахборот, яъни йиллик ҳисобот бериши шарт. Бу ҳисобот жо-

рий йилдан кейинги йилнинг 1 апрелидан кечикмай эълон қилинади ҳамда эгаси ёзилган акциядорларга ва рўйхатга олувчи молия органига юборилади.

ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚАЙСИ ТУРДАГИ НОБОЗОР ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР ЭМИССИЯ ҚИЛИНАДИ?

Давлат томонидан қуйидаги турлардаги нобозор қимматли қоғозлар эмиссия қилинади:

- омонат облигациялари;
- ҳукумат ҳисоб варақасига жойлаштириладиган туркум қимматли қоғозлар.

Омонат облигациялари - омонатчининг номига қайд қилиб қўйилган қимматли қоғоз бўлиб, эгаси уни сота олмайдди. Аммо хоҳлаган пайтда у учун тўловни талаб қилиши мумкин. Бундай облигациялар одатда номинал қиймати-нинг 50 фоизли баҳосида сотилади. Сотиб олиш қиймати 12 йиллик муддат ичида ҳар ярим йилда сотиб олинган баҳосига нисбатан 4 фоиздан 6 фоизгача ошиб бораверади.

Ҳукумат ҳисобварақларига жойлаштириладиган қимматли қоғозлар ҳукумат агентларига, ишончли фондлар ва ҳисоб варақаларига эга бўлганларга сотилади. Улар бўйича фоиз ставкаси бозорда муомалада бўлган хазина облигацияларининг ўртача бозор даромадига асосланиб белгиланади.

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ВА ДАВЛАТ РҲЙХАТИГА ОЛИШ МАВЗУСИ ЮЗАСИДАН ТЕСТ САВОЛАРИ

Эмитент - бу:

- а) қимматли қоғозлар чиқариш тўғрисидаги ахборотнома;
- б) муомалага банк билетлари, хазина билетлари, қоғоз пуллар ва қимматли қоғозларни чиқариш демакдир;
- в) қимматли қоғозлар чиқарувчи ва улар юзасидан қимматли қоғозларнинг эгалари олдида ўз номидан мажбуриятли бўлган юридик шахс ёки давлат органидир;
- г) нотўғри жавоб йўқ.

Қуйида қайд этилган юридик шахс ва давлат органларининг қайси бири қимматли қоғозларнинг эмитенти бўлиши мумкин:

- а) давлат, унинг номидан Молия вазирлиги, Марказий банк ва вазирликлар;
- б) маҳаллий давлат бошқарув органлари;
- в) акционерлик жамиятлари;
- г) банклар ва бошқа молия-кредит органлари;
- д) инвестиция муассасалари;
- е) нотўғри жавоб йўқ.

Эмитентлар истаган турдаги қимматли қоғозларни чиқаришга ҳақлими?

- а) ҳақли;
- б) ҳақли эмас;
- в) ҳақли, агар тегишли рухсатномаси бўлса;
- г) нотўғри жавоб йўқ.

Қимматли қоғозлар эмиссияси деганда:

а) уларни дастлабки эгалари (инвесторлар)га, яъни юридик ва жисмоний шахсларга сотиш йўли билан қимматли қоғозларни муомалага чиқариш тушунилади;

- б) қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги ахборотнома тушунилади;
- в) қимматли қоғозлар чиқарувчи ва улар юзасидан қимматли қоғозларнинг эгалари олдида ўз номидан мажбуриятли бўлган юридик шахс ёки давлат органи тушунилади;
- г) нотўғри жавоб йўқ.

Давлат томонидан эмиссия қилинадиган бозорга оид қимматли қоғозларни белгиланг:

- а) хазина векселлари;
- б) хазина ноталари;
- в) хазина облигациялари;
- г) омонат облигациялари.

Хазина векселлари пул маблағларига бўлган:

- а) узок муддатли эҳтиёжни қондириш мақсадида чиқарилади;
- б) қисқа ва ўрта муддатли эҳтиёжни қондириш мақсадида чиқарилади;
- в) қисқа муддатли эҳтиёжни қондириш мақсадида чиқарилади;
- г) нотўғри жавоб йўқ.

Омонат облигациялари - бу:

- а) кредит муассасаларига сақлаш учун топширилган қимматли қоғоздир;
- б) омонатчининг номига қайд қилиб қўйилган қимматли қоғоз бўлиб, эгаси уни сотолмайди;
- в) омонатчининг номига қайд қилиб қўйилган қимматли қоғоз бўлиб, эгаси уни хоҳлаган пайтда сота олиши мумкин;
- г) нотўғри жавоб йўқ;

Акционерлик жамияти ўз акцияларини жамиятнинг асосий фондлари ва оборот маблағлари:

- а) миқдорига тенг суммада чиқаришга ҳақли;
- б) миқдоридан кўп суммада чиқаришга ҳақли;
- в) миқдорининг 51 фоизи суммасида чиқаришга ҳақли;
- г) нотўғри жавоб йўқ.

Қуйида қайд қилинган қимматли қоғозларнинг қайси бирини акционер жамият эмиссия қилишга ҳақли:

- а) акциялар;
- б) облигациялар;
- в) векселлар;
- г) ҳосилавий қимматли қоғозлар.

БОШЛАНҒИЧ СИНФ ўҚУВЧИЛАРИ УЧУН ИҚТИСОДИЙ САВОЛЛАР НЕЧТА? КАТТА ёки КИЧИК?

Сизнинг оилангизда неча нафар киши истиқомат қилади? Улардан қанчаси болалар, қанчаси катталар?

Табаррук бува, бувила-рингизнинг неча неvara, чеваралари бор?

Ўвлингизда (квартирангизда) неча эшик ва деразалар бор?

Мақтабда неча фанни ўқитишади?

Сизда неча китоб ва дафтар бор?

Сизда бадий китобдан неча?

Синфингизда неча ўғил ва қиз бола бор?

Соат гардишида неча рақам бор?

Одамлар бир кунда неча соат ишлайди, неча соат ухлайди, неча кун дам олади?

Бир кунда неча марта овқатланасиз?

Бир одам неча хил идиш-товоқ ишлатиши мумкин?

Тахминан айтингчи, сизда неча хил кўйлак ва оёқ кийим бор?

Уч, тўрт, беш ҳарфдан иборат инсон учун керакли товарлар номини айтинг?

Автобусда тахминан қанча ўриндиқ бор?

Сиз фойдаланадиган транспорт чиптаси неча сўм туради?

Мақтаб ошхонасида бир бўлак нон неча сўм?

Бир дона музқаймоқ неча сўм?

Инсон учун меърий ҳарорат қанча?

Бир буханка нон неча грамм? Батончи?

Сиз ухлайдиган хонанинг бўйи ва эни қанча?

Турар жойда ҳарорат қанча бўлиши керак?

"Кока-Кола"нинг бутилка-сига қанча сув кетади?

Қишлоқ ва шаҳарда уйлар неча қаватдан қурилади?

Катта ҳажмдаги буюмлар қайси уйда туриши керак? Меҳмонхонадами, ошхонадами?

Чигит неча кунда етилади? Укропчи?

Мақтабгача неча қадам босасиз?

Битта тарвуз, иккита тарвуздан ҳар доим каттами?

Бир соатда одам неча км йўл боса олади?

20 та кулча нонни онангиз тандирда ёки печда ёпиши учун неча кг ун сарфлайди?

Уч иккидан катталиги аниқ, учта олма иккита олмадан ҳар доим каттами?

Бир иморатнинг битиши учун неча хил матери-ал керак бўлади?

Неча хил газмол турларини биласиз?

Неча хил транспорт турини биласиз?

Далада неча хил транспорт ишлатилади?

Неча хил сабзавот турини биласиз?

Бўғдойдан неча хил маҳсулот олинади?

Маҳаллангиздаги озиқ-овқат дўқонидан неча хил маҳсулот бор?

Неча хил сутли маҳсулотни биласиз?

Мақтабда, техни-кумда, институтда неча йил ўқилади?

Баҳодиржон битта тарвуз сотиб олди, Толибжон эса иккита қовун сотиб олди. Улар олган нарсаларнинг оғирлиги бир хил бўлиши мумкинми?

Тошкент шаҳридаги 138-мактаб ўқитувчиси Бахтиёр КАРИМОВ йўлаган саволларга "Ёш иқтисодчи"нинг бош расоми Рашид КАМБАРОВ компьютерда ишлаган расмлар.

"ЁШ ИҚТИСОДЧИ"ГА ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАРИНГИЗНИ КЎЙИДАГИ МАНЗИЛГА ЮБОРИШИНГИЗ МУМКИН:
700029. Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони,
2-уй, 402-хона (Музаффар Пирматов).
Мулоқот учун телефон: (371) 139-49-32, 139-19-16.
Факс: (371) 139-48-23.

БЎШ ВАҚТ ХУСУСИДАГИ ТАФСИЛОТЛАР

ёхуғ ўқувчи уни қандай ўтказиши керак?

Тафсилот рақам 1

БЎШ ВАҚТНИНГ ЎЗИ НИМА?

Дарҳақиқат, мазкур тушунчага таъриф бериш ҳақида ҳеч ўйлаб кўрганмисиз? Келинг, биргаликда билгичлик қалпоғини бошга кўндириб ("Ҳамма гап қалпоқда!"), бир суқротлик қилишга уринайлик. Аввало, "бўш вақт" деганидан кўриниб турибдики, гап ортиқча, бус-бутун кишининг ихтиёрида бўлган вақт ҳақида боряпти. Ундан қандай истифода қилиш ўша шахснинг кўлида. Хоҳласа, ундан хўп билиб фойдаланади, хоҳламаса, бўш вақтларни бир куни фойдаси тегиб қолар деб, захирага тўплаб бораверади. Чунки, бу унинг иши. Ўз вақтига ўзи хўжайин.

Энди ушбу тафсилотларни умумлаштириб, дарсликларимиздан ўрнатилган ҳолда таъриф (теорема, аксиома - хуллас нима десангиз деяверинг) ясаб кўрайлик. - Демак, "Бўш вақт муайян фаолиятга йўналтирилмаган, шахснинг инон-ихтиёрида бўлган фаолиятдир".

Тафсилот рақам 2

ЎҚУВЧИ УНИ ҚАНДАЙ ЦДРОК ЭТАДИ

Биз мазкур масалага ойдинлик киритиш мақсадида Тошкент шаҳридаги мактаблардан бирининг юқори синф ўқувчилари орасида сўров ўтказдик.

Савол. "Бўш вақтни қандай тушунасиз?"

Жавоблар.

1. "Дарсдан кейинги ҳамма вақт бўш вақт ҳисобланади" - етмиш фоизга яқин.

2. "Қунига қараб, баъзан ундай, баъзан бундай" - йигирма беш фоизга яқин.

3. "Бўш вақт ҳақида ўйлаб кўрган эмасман" - беш фоизга яқин.

Савол. "Бўш вақтда нималар билан машғул бўласиз?"

Жавоблар:

1. "Ота-онамга ёрдам бераман (бозорда)" - қирқ фоизга яқин.

2. "Тўғарақларда, курсларда қатнашаман" - 25 фоизга яқин.

3. "Дуч келган нарса билан шуғулланаман" - йигирма фоизга яқин.

Тафсилот рақам 3

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИДА

Ўқувчиларнинг бўш вақтини ташкил этиш Халқ таълими вазириликнинг ҳам диққат марказида турибди. Вазириликнинг Маънавият ва кўшимча таълим бошқармаси бошлиғи Марат Шафиев бизга куйидагиларни сўзлаб берди:

- Ҳаммамизга маълумки, 1997 йил халқ таълими учун жуда баракали бўлди. Чунки, IX сессияда иккита катта ҳужжат - "Таълим тўғрисида"ги Қонун ҳамда "Қадрлар тайёрлаш Миллий Дастур"и қабул қилинди. Ана шу Қонуннинг 17-моддаси "Мактабдан ташқари таълим" деб аталади. Унда шундай жумлалар бор: "Болалар ва ўсмирларнинг яқка тартибдаги эҳтиёжларини қондириш ва уларнинг бўш вақтлари ҳамда дам олишларини ташкил этиш учун давлат органлари, жамоат бирлашмалари, шунингдек бошқа юридик ва жисмоний шахслар, маданий, эстетик, илмий, техникавий, спорт ва бошқа йўналишларда мактабдан ташқари муассасаларни ташкил этишлари мумкин".

Дарҳақиқат, ҳозирги кунда республикаимизда 632 та мактабдан ташқари муассасалар бўлиб, уларда 31750 тўғарақ фаолият кўрсатади. Уларга 447176 ўқувчи жалб қилинган. Бу тўғарақлар тўрт - бадиий-эстетик, экология-натурализм, техника, саёҳатчилик-ўлкашунослик йўналишида ташкил қилинган. Бундан ташқари, бизда спорт мактаблари ҳам мав-

жуд. 369 та шундай мактабларда 206434 ўқувчи спортнинг турли соҳалари билан машғул.

Шу ўринда мактаб тўғарақларини ҳам айтиб ўтиш керак. Уларга ҳам ўқувчилар ўз қизиқишлари, салоҳиятларига қараб қатнашишади. Жойлардан олинган хабарларга қараганда, мана шундай тўғарақларга 2 миллион 391 минг 907 ўқувчи жалб қилинган.

Яна мусиқа мактаблари ҳам бор. Гарчи улар Маданият ишлари вазириликка қараса ҳам, бироқ бизнинг ўқувчилар қатнашади. Хуллас, ушбу таълим масканларига 79 минг 305 ўқувчи тортилган.

Халқ таълими вазирилик "Маҳалла", "Қамолот", "Соғлом авлод учун" жамғармалари билан ҳамкорликда "Мактаб - маҳалла - оила" концепциясини ишлаб чиққан. Маҳаллаларда бўш юрган ўқувчиларни фойдали томонга йўналтириш учун бу ерларда 8187 та тўғарақлар ташкил қилиниб, уларга 140 минг 119 нафар ўқувчи тортилган. Мана шуларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб айтадиган бўлсак, қарийб 60 фоиз ўқувчилар мактабдан ва синфдан ташқари ишларга жалб қилинган. Табиийки, қолган 40 фоиз ўқувчи нима билан машғул деган муаммо кўндаланг бўлади. Халқ таълими вазирилик, унинг жойлардаги бошқармалари, бўлимлари мазкур муаммони ҳал этиш бўйича бор имкониятларини ишга солмоқдалар. Аввало,

таъкидлаб ўтиш жоизки, мактабдан ташқари муассасалар жойларда бутун куч-қувватини ишга солиб фаолият юрита олишапти. Юқорида зикр қилган Қонунимизда "мактабдан ташқари муассасалар маҳаллий ҳокимиятлар қарори билан очилади" деган жойи бор. Демак, имкониятдан келиб чиқиб, ҳамкорликда ана шундай масканлар ташкил қилинса, жўялик бўларди. Дейлик, кишлоқ жойларида табиатшунослик марказлари ташкил қилинса, мана, кейинги пайтда техникага қизиқиш, эътибор кучайиб кетди. Агар техника ижодиёти тўғарақлари ташкил қилинса, ўқувчилар жонжон деб қатнашишади. Ягона мақсадимиз ўқувчиларнинг бўш вақтини фойдали фаолиятга йўналтириш экан, бу борада ҳамкорликда иш олиб борсак, мақсадга эришамиз.

Яна бир жиҳат. Ҳамма жойда "Болалар боғлари" ташкил этиш учун имкониятлар мавжуд. Асосийси, бир майдон ажратиб берилса, бас. Қолганини ўқувчиларнинг ўзи ҳашар йўли билан эпақага келтириб олишади. Бунга ишончим комил. Мана шундай боғларда ўйин майдончалари ташкил қилиш мумкин. Қисқаси, бундай масканларда болаларнинг вақти мана шундай саёҳатлар уюштириш борасида алоҳида дастур ҳам қабул қилдик. Бу ишларда маҳаллий ҳокимиятларнинг далдаси ҳам катта нарсани ҳал қилади.

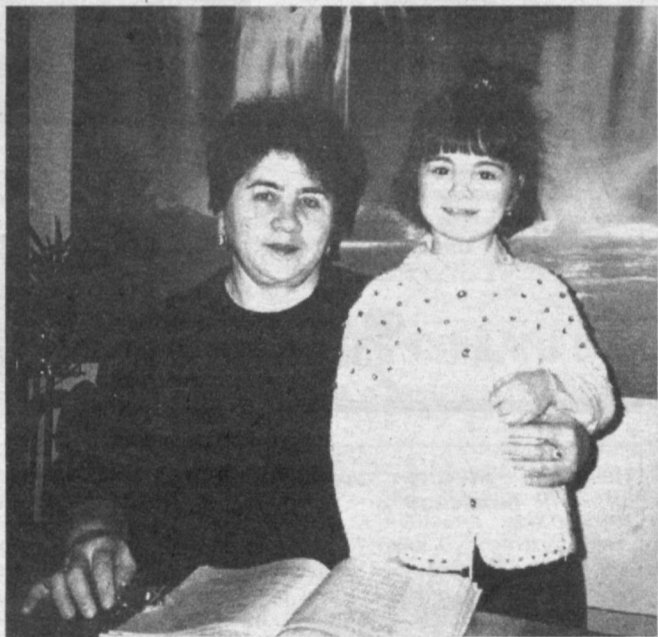
Тафсилот рақам 4

ЁКИ ХУЛОСАЛАР РЎЙХАТИ

1. Бўш вақтга шахснинг ўзи ҳукмрон, дедик. Ҳукмронларга эса тазйиқ ўтказиб бўлмайди. Шунинг учун, энг аввало, уларга вақтнинг қадрига етмоқликни сингдириш керак.
2. Бўш вақтни режалаштиришни ўқувчилар англаб етсалар, бекорчилик барҳам топади.
3. Бўш вақт тўлиши учун, манба керак. Бу манба мутасаддилар кўлида.

Асқар ШОКИР.

Ёшликда олинган илм...

ВИЛОЯТ ВА ШАҲАР КИТОВ САВДОСИ ТАШКИЛОТЛАРИ, ФИРМАЛАР, КОРХОНАЛАР, ТАДБИРКОРЛАР, ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ТИЗИМИДАГИ БАРЧА ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ЎҚУВЧИЛАРИ ҲАМДА ОТА-ОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

"ЎҚИТУВЧИ" НАШРИЁТИ 1998 ЎҚУВ ЙИЛИДАН БОШЛАБ

ўрта мактабларнинг 2-11 синфлари, академик лицейлар, гимназиялар, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари учун мўлжалланган барча турдаги дарсликлар ва қўлланмаларни

ОЧИҚ САВАОГА ЧИҚАРАДИ
ва уларга чекланмаган миқдорда

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Буюртмалар жаҳон андозаларига мос, ЮҚОРИ СИФАТ билан тайёрлаб берилади.

Тўловлар исталган турда.

МУҲТАРАМ ТАДБИРКОРЛАРИ

25 фоиз савдо чегирмаси билан дарслик ва қўлланмаларни биринчи қўлдан олишга шошилинг, бундан ўзингиз ҳам даромад олишингиз мумкин, ҳамёнингизга ҳам фойда!

1998 — ОИЛА ЙИЛИ ЭКАНИНИ УНУТМАНГИ!

Мурожаат учун манзил:

700129. Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй, "Ўқитувчи" нашриётининг "Савдо-тижорат бўлими".
Телефонлар: 144-22-92, 144-23-86. Факс: 144-26-89.

„МАТОНАТЛИ ОДАМЛАРНИ СЕВАМАН“

Ўзбекистон халқ рассоми, Ўзбекистон бадиий академияси академиги
Рўзи ЧОРИЕВ билан мусоҳаба.

- Рўзи бобо, болалик йилларингиздан хотира бўлиб қолган бирон-бир воқеани сўзлаб берсангиз.

- 1942 йилда мен Миша деган ошнам билан болалар уйидан қочиб, поездда Бухорога бориб қолдик, иккаламизни ҳам милиция қўлга олиб, болалар колониясига юборди. Бир амаллаб у ердан ҳам қочдик. Мен яна милициянинг қўлига тушмаслик учун бошқа гал ўзимни юриб кетаётган поезддан ташладим, аммо ўлмади қолдим.

- Сизда тасвирий санъатга муҳаббат қачон уйғонди?

- Бир куни мен тарбияланаётган Шерободдаги болалар уйининг тарбиячиси Елена опа (Ленинград қамалидан чиққан) тасвирий санъатга иштиёқманд болаларни тўплаб, доскага Виктор Васнецовнинг “Уч баҳодир” картинасини осиб кўйди-да, бизга ундан кўчирма ишлашни топширди. Ҳамма ўз билганича, узоқ чизди. Ҳаяжонданми, мен чизган сурат кўнгилдагидек чиқмади. Сал бошқачароқ эдимей... Ҳолбуки, кўпчилик болалар картинани қотириб кўчиришганди. “Нега картинада йўқ ранглардан фойдаландинг? Бу рангларни қаерда кўргансан?” - деди тарбиячи меҳр билан менга қараб. Жавоб қайтара олмадим: яхши кўчирма ишлай олмаганим алам қилиб, хўнграб йиғлаб юбордим. “Аслида сеники ҳаммаликдан зўр! Сен “Уч баҳо-

дир”ни ўз рангларинг билан чизмоқчи бўлибсан!” деди Елена опа бошимни силаб. Ундан кейин “Лайлаклар” асаримни ишладим. Бу асарлар менинг рассомлик тақдиримни белгилаб берди.

- Кейинги устозларингиз кимлар эди?

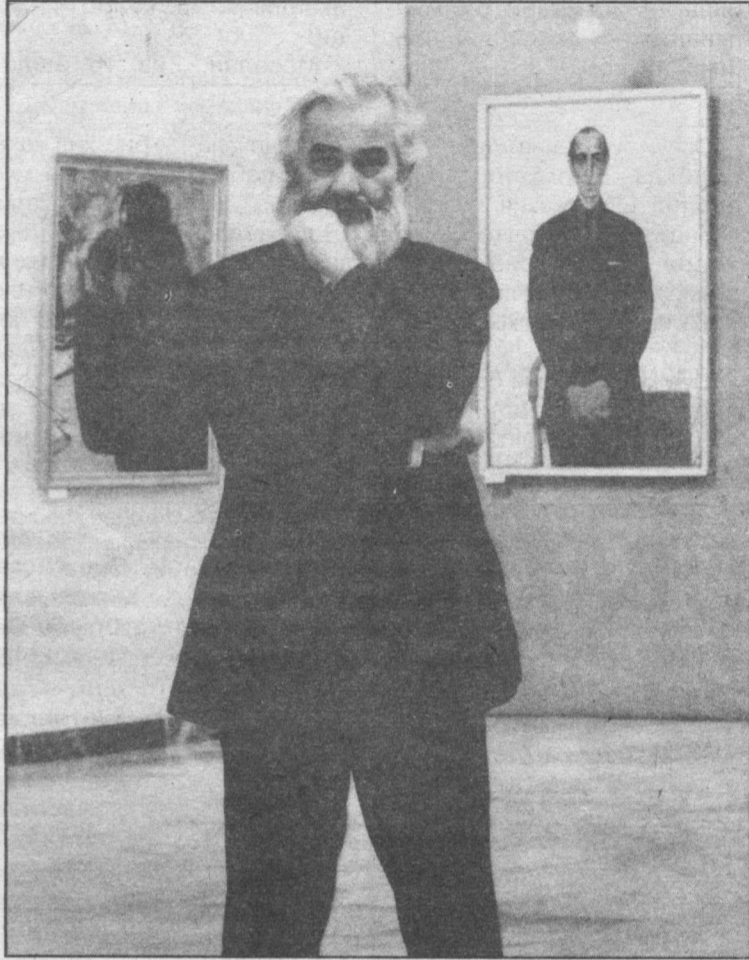
- Мен Санкт-Петербургдаги тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик ва меъморлик институтида таҳсил олганимда, Ю.Непринцев, О.Еримеев, А.Романичев каби устозларимдан кўп нарса ўргандим.

- Талабалик йилларингиз қандай ўтган?

- Менинг талабалик йилларим ўқиш, ўрганиш билан ўтди. Айниқса, Микеланжело, Рафаэль, Рембрандт, Камолиддин Беҳзод, Маҳмуд Музаҳҳиб каби устоз мусаввирларнинг ижоди менга кўп нарса берди. Улардан ҳаёт муҳаббатдан иборат эканлигини, аммо уни худойи таоло ҳаммага ҳам барабар бермаганлигини англадим.

- Истеъдодли болаларнинг катта санъатга кириб келиши учун нима қилмоқ керак?

- Агар боланинг ўзида хоҳиш бўлса, унда рассом бўлиш учун имкониятлар бор. Рассом бўлишни орзу қилган болалар кўп ўқишлари, машқ қилишлари ва ҳаётни кузатишлари керак. Ёш ижодкорлар республика маркази бу борада катта иш қиляпти.

- Бўёқ, холст (мато), мўйқалам қиммат. Нима қилиш лозим деб ўйлайсиз?

- Бунинг учун болаларнинг ота-оналари қайғуришлари керак. Етимларга эса давлат ёрдам беради.

- Шу муносабат билан тасвирий санъатимизда қандай муаммолар бор?

- Рассомларнинг ижод меваси - асарлари кадрига ҳамма ҳам етавермайди. Менинг ижодимга бағишланган ток-шоудан тушган пулларни олти ойдан бери ололмай сарсон бўлиб юрибман. Ҳолбуки, менинг соддалигимдан фойдаланган айрим “тад-

биркорлар” шу йўл билан анча-мунча пул ишлаб олишди. Мен бу гапни шунчаки омади келиб қолганидан гапиряпман.

- Сиз қайси вақтда ижод қиласиз?

- Агар илҳомим келса, ҳар қандай шароитда ҳам мураккаб асарлар ярата оламан.

- Сизнинг ҳаётингизда пул қандай ўрин тутади?

- Пул бўлмаса кун ўтказиш қийин. Аммо мусаввир пулга сотилмайди.

- Тасвирий санъат ва тижоратга қандай қарайсиз?

- Албатта, пул керак. Лекин рассом пулнинг кули бўлмаслиги керак.

- Сизнинг асарларингиз сони нечтага етди?

- Яратган асарларимнинг сони олти минггага бориб қолди. Буларнинг ҳаммаси менинг ҳақиқатларимдир.

- Боймисиз?

- Бойман. Меънинг бойлигим - халқим.

- Ёш тадбиркорларга нима маслаҳат берган бўлур эдингиз?

- Уларда истеъмол маданияти кучли бўлишини истайман. Ўйлайманки, бу борада “Ёш иқтисодчи” газетаси кўп савобли иш қилиши мумкин. Пул топ-

ган одам уни ақл билан сарфлай билиши керак. Бизнинг янги бойларимиз топган пулларини кўпинча уй қуришга, машина сотиб олишга, майшат қилишга сарфлайди. Бундай бойлар тезда хонавайрон бўлишса, таажжубланманг. Ақлли бой пулини ишлаб чиқаришга қўяди.

- Дейлик, хориж кўرғазмасига Сизнинг битта асарингизни юборишлари лозим бўлса, қайси полотнонгизни жўнатардингиз?

- Мен бундай кўрғазмага “Туғилиш” (“Онам хотирасига”) асаримни юборган бўлардим.

- Рўзи бобо, Сиз қандай одамларни сеवासиз.

- Мен матонатли одамларни севаман. Чунки инсонда сабр-тоқат, матонат бўлмаса, у ҳаётда ҳеч нарсага эриша олмайди. Биласанми, мен ота-онасидан барвақт жудо бўлган, аммо матонати туфайли машҳур кишилар қаторидан ўрин олган жуда кўп одамларни танийман. Ҳа, ўтли-шудли бўлганга нима етсин?

- Кириб келаётган XXI асрда ўзбек тасвирий санъати тараққиётини ҳозирги ёш мусаввирлардан кимлар белгилайди деб ўйлайсиз?

- Ҳозирча бир нарса дейиш қийин. Рассомлар бир кечада туғилмайди. Фақат бир нарсани биламан: бизнинг авлод вакиллари - Раҳим Аҳмедов, Баҳодир Жалолов, Неъмат Кўзибоев, Жавлон Умарбеков, Алишер Мирзаев янги асрнинг мумтоз мусаввирлари бўлиб қолишади, деган умиддаман.

- Газетхонларимизга тилакларингиз?

- Агар кимки рассом бўлишни истаса, марҳамат, устахонамиз ҳаммаша сизлар учун очиқ. Газетхонларимиздан кўплаб рассомлар етишиб чиқишига тилақдошман.

- Сизга каттадан катта раҳмат. Янада кўпроқ асарлар яратиб, халқимизни хурсанд қилиб юринг.

Суҳбатдош
Нур АЛИ БЕК.

Иттифоқо, бир куни таниқли журналист, устоз Шерали Сокин таҳририятимизга сим қоқиб, “Бу Нурали хиянингиз “Ёш иқтисодчи” мақола ёзиб бериб турман, деб икки оёғини бир туфлига тикиб олган. Ҳарчанд уринмай, шашпидан қайттулик эмас”, дедилар.

- Бўпти, устоз, - дедик бу томондан, - фақат ёзганлари учун Нуралибек бизга пул тўлайдими ёки биз Нуралибекками?

Ушмундоқ ҳазил-хузул, кулгудан сўнг Нуралибек билан таҳририятда кўришмоққа келишдик. Айтилган муддатда билониҳоя учрашдик ҳам. Қимтиниб узатган нарсасини пешонани тириштириб, жиддий алфозда ўқимоққа тутиндик. Бир-икки дақиқа ўтмай, пешонамизнинг тиришлари ёзилиб, юзимиз ёриша бошлади. Чунки, унинг ёзганлари жўяликкина эди-да. Ўтган сонда сиз ҳам ўқиб, юзингиз ёришган бўлса ажаб эмас. Алоҳа, Нуралибек барчанинг юзини ҳали кўп ёриштириб юради, деган умиддамиз.

Дарвоқе, ёш журналистнинг қисқача таржимаи ҳоли бу турур:

Нурали Нурмонов - Тошкент шаҳридаги 41-мактабнинг 9-синфда ўқийди. Ёши 12 да. Келгусида дадаси каби журналист бўлмоқчи.

Суратда: Нуралибек дадаси Шерали Сокин ҳамда синглилари билан.

МЕН НЕЧА КУНЛИКМАН?

Деярли ҳамма ўз ёшини, неча йил яшаганини аниқ билади. Лекин ҳаммамиз ҳам неча кун, соат, дақиқа яшаганлигимизни билмаймиз. Буни ҳисоблашнинг имкони бор.

Ёш сонининг ярми 73 кўпайтирилади ва ҳосил бўлган сон охирига 0 кўйилади. Шунда неча кунлик эканлигиниз келиб чиқади.

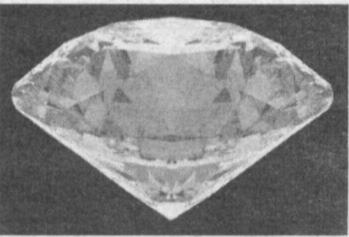
Масалан, сиз 16 ёшда-

сиз. 16нинг ярми 8. 8ни 73 га кўпайтирамиз:

$$\begin{array}{r} 73 \\ * 8 \\ \hline 564 \end{array}$$

564 охирига 0 қўшасиз: 5640. Демак, сиз 5640 кун яшагансиз.

ИССИҚ МУЗ

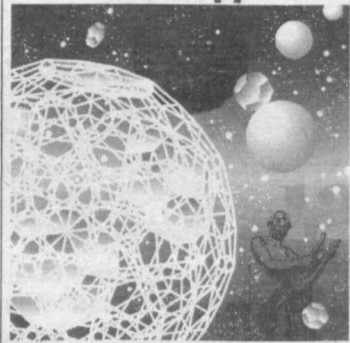
Совуқ сув, қайнатилган сувлар, муз парчалари билан бир қаторда, сизга ғайритабиий эшитилиши мумкин бўлган "иссиқ муз" ҳам бўлади. Биз сув қаттиқ ҳолатда 0° даражадан юқори иссиқда эриб кетади деган тасаввурга эгамиз. Лекин англиз физиги Бриджмен тажрибалари бу фикримизни бутунлай инкор этди.

Сув кучли босим остида қаттиқ ҳолатга ўтади ва бу ҳарорат остида 0° даражадан юқори бўлади. Умуман олганда, Бриджмен муз фақат

бир хил ҳолатда бўлмаслигини исботлади. У "5 сонли муз" деб номлаган муз мўъжизали 20 600 атмосфера босими остида ҳосил бўлади. 76° даража ҳароратдаги иссиқда ҳам қаттиқ ҳолатда туради. Унга қўл теккизишнинг иложи йўқ, муз бармоқларимизни куйдириб юборади. Фақат пўлат идишлар орқали ундан фойдаланиш мумкин.

Иссиқ муз молекулалари оддий муз, ҳатто сувдан-да зич жойлашган. Унинг солиштирма оғирлиги 1,05.

АРХИМЕД ЕРНИ КЎТАРА ОЛАРМИДИ?

Менга ернинг таянч нуқтасини беринг, мен уни кўтараман"-дея хитоб қилган эди ричаг қонунини кашф қилган машҳур олим Архимед.

Кунларнинг бирида Архимед дўсти ва қариндоши шоҳ Гиеронга шу кучи билан жуда катта юкни кўтара олишини ёзади. Гапини, таъкидлаб, яна шуни қўшимча қилади: "Агар бошқа Ер бўлганида, унга ўтиб, бизнинг заминни жойидан қимирлата олишим мумкин."

Архимед кам куч билан ричаг ёрдамида оғир юкни кўтариш қийинлигини билган. Бунда ричаг елкасининг узун томонига куч қўйилади, шунда қисқа томони юкни ҳаракатлантиради. Кейин у ўйлади: ричагнинг фавкулдда узун елкасига қаттиқ тираб олиб, қўл кучи билан юкни кўтариш имкони бўлади-ку.

Лекин буюк олим ер шарининг массаси қанчалик катталигини билганида бу гапидан қайтган бўларди. Тасаввур қилайлик, Архимедга "бошқа Ер" берилди. Бу ернинг таянч нуқтаси топилиб, лозим бўлган узунликдаги ричаг ҳам тайёрланди, дейлик. Шундай ҳолатда, биласизми, ундан ер шарининг массасига тенг бўлган юкни ақалли бир сантиметрга кўтариш учун қанча вақт талаб қилнади?

Камида ўттиз билмиллион йил!

Ер массаси астрономларга яхши маълум, яъни у 6 000 000 000 000 000 000 000 тонна.

Агар инсон ўртача 60 кг юк кўтара олса, "ерни кўтариш" учун қўли ричаг елкасидан бошлаб 100 000 000 000 000 000 000 маротаба узайиши керак.

Калта елка 1 смга кўтариладиган бўлса, иккинчи томон 1 000 000 000 000 000 000 км узайиши талаб қилнади.

Бунинг учун қанча вақт сарфланар экан?

Агар Архимед 60 кг юкни 1 секундда бир метрга кўтара оладиган бўлса, унга ерни 1 смга кўтариш учун 1 000 000 000 000 000 000 секунд ёки 30, минг биллион йил керак бўлади. Олим ўзининг бутун умри давомида ерни соч толасидек баландликка ҳам кўтара олмас эди.

СИЗНИНГ БАХТЛИ

РАҚАМШИНГИЗ

ҲАР БИР ИНСОННИНГ РАҚАМИ УНИНГ ИСМИ ЁРДАМИДА АНИҚЛАНАДИ

Бунинг учун кишининг исми - шарифи тўлиқ олиниб, унча мураккаб бўлмаган ҳисоб-китоб қилинади. Ҳар бир ҳарф маълум рақамга мос тушади.

ҲАРФЛАР	РАҚАМЛАР
А, И, С,	1
Б, Й, Т	2
В, К, У	3
Г, Л, Ф, Э	4

Д, М, Х, Ю	5
Е, Н, Ц, Я	6
Ё, О, Ч, Ў	7
Ж, П, Ш, Қ	8
З, Р, Ҳ, Ғ	9

Исми - шарифингиздаги ҳарфларнинг рақамларини белгиланг ва уларни қўшинг. Ҳосил бўлган натижага энди шу натижа сондаги рақамлар йи-

гиндисини ҳам қўшинг.

Масалан, сизнинг исмингиз рақамларидан 86 ҳосил бўлди. Энди 8 билан 6 нинг йиғиндисини (8+6=14)ни ҳосил қиламиз. Сўнг 14 сонидан рақамларни ҳам бир-бирига қўшсак (1+4), 5 рақами келиб чиқади. Мана шу рақам сизнинг шахсингиз ҳақида "гапиради".

ШАХСИЙ РАҚАМЛАРНИ ОЧИШ КАЛИТИ

1 рақами. Шу рақамли кишилар обрў-эътиборли, ақлли, ижодий фаолиятли, ўзига ишонувчан бўлади. Ҳар қандай вазиятда ҳам ўзларини туттиши билан ажралиб туради. Ташкилотчилик қобилиятига эга. Буйруқ бажаришни ёқтирмайдилар, лекин раҳбарлик қилишни, бошқаришни қойилмақом қиладилар. Юқори иш қобилиятига эга бўладилар.

2 рақами. Бундай шахслар ўзгаларнинг таъкидига муштоқ, яъни дўстлари, ёки шериклари унинг ҳақлигини таъкидлаб туриши керак. Бундайлар ҳар қандай ташкилотларда ишлаб кета оладилар. Ёлғизликни ёмон кўрадилар. Жуда таъсирчан. Инсоний ва дипломатик хусусиятларга ҳам эга. Лекин анча пассив бўлади.

3 рақами. Дилкаш, улфати одам.

Туғма истеъдодли артист. Дўстлар даврасида бўлишни ёқтиради. Ўйинкулгуларни яхши кўради.

4 рақами. Қатъий, руҳий барқарор. Бундай инсон тўғри сўз ва очиқ, лекин доим хушёр. Кечира оладиган шахс. Яхши ва пухта бажарилган ишни яхши кўради. Умид, ишонч ва бурч уларга ҳамроҳ.

5 рақами. Очиққўнғил ва ёқимтой. Бундайлар бошқаларни тезда ўзига жалб қилади. Ҳаётда ранг-барангликни, ўзгаришларни ёқтиради. Улар жуда қизиқувчан ва мустақил. Эркинликни яхши кўрадилар. Таваккалчи, саргузашт ва янгиликларни ёқтиришади.

6 рақами. Масъулиятни ҳис этадиган шахс. Бундай инсонлар масаланинг турли вариантларини узоқ ўлчаб, ичи-

дан энг муҳимини танлашда қийналадилар. Улар ижодий инсон бўладилар. Тартиб-интизомни яхши кўрадилар.

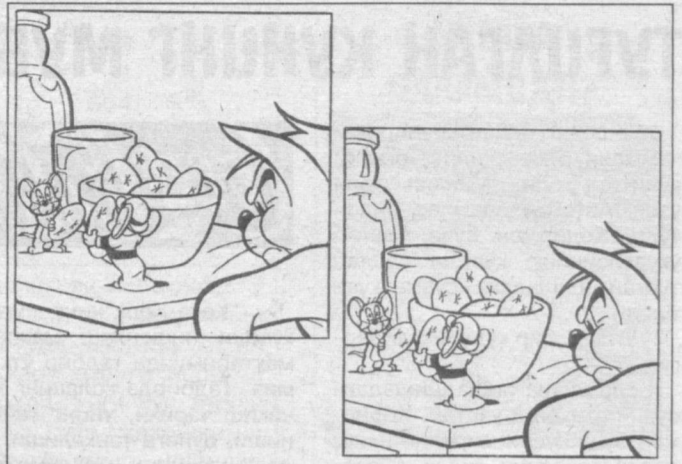
7 рақами. Мустақил, лекин камгап. Жуда талабчан, таҳлил қилувчи. Доимий изланишда. Билимнинг янги-янги чўққисига интилади.

8 рақами. Кучли шахс. Нафсонияти-мустаҳкам. Адолатпарвар. Ҳокимиятни яхши кўради. Ҳатти-ҳаракатлари қатъий, журъатли. Ёлғонни ёқтирмайди. Бошлаган ишини охиригача давом эттиради.

9 рақами. Барқарор шахс. Инсонларга муносабати очиқ. Таъсирчан, нозик табиатли, орзуманд. Бундай кишилар фаҳм-фаросатга эга. Атрофдагиларнинг нозик дидларини тушунади. Дадил ва жасур. Бирор ишни бошлашдан олдин уни обдон ўйлайди.

Жерри пишлоқни олишига ёрдам беринг.

Суратлардаги 5 хил фарқни топинг.

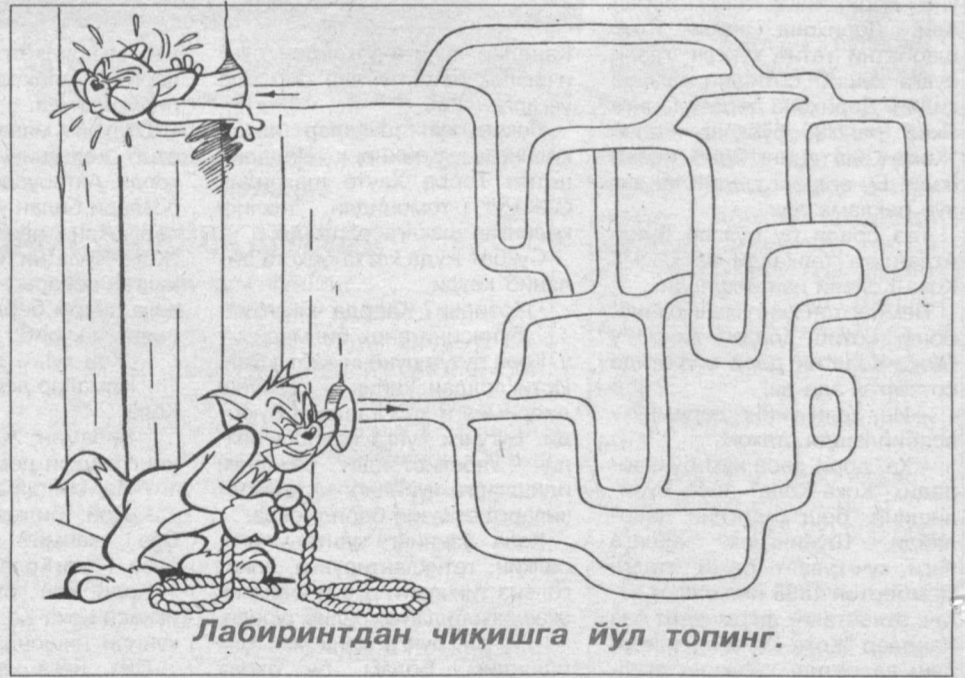
Ким нима ҳақида хаёл сурмоқда?

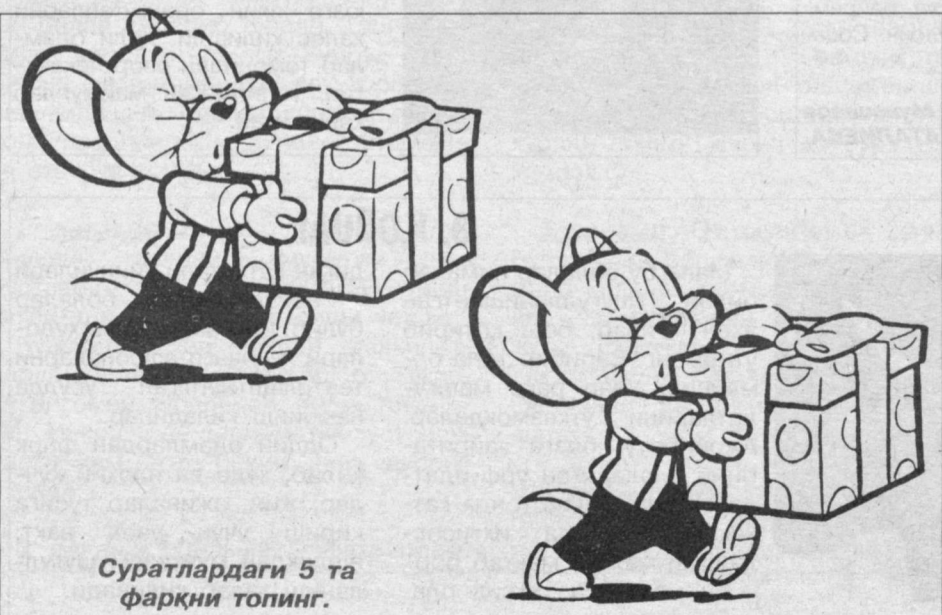
Жерри ва Томнинг машиналарини топинг.

Қайси дум кимники?

Лабиринтдан чиқишга йўл топинг.

Суратлардаги 5 та фарқни топинг.

Томнинг буйинбоғига мос келадиган рўмолчани топинг.

Сизга айтар эртагим
Сабр ҳақида.
Лофчи укам келтирган
Хабар ҳақида.
Сартарош қорни шишиб
Кетган мисоли,
Оҳири бир қудуққа
Етган мисоли
Янги эшитганимни
Айтишга шайман.
Кимгадир сўйламасам,
Ҳеч тинчимайман.
Хуллас, ўша сартарош
Кўп сиқилибди.
Бир қудуқнинг олдида
Сўнг йиқилибди.
«Искандарнинг шохи бо-о-р»...
Бақирибди у.
Беҳтиёр қамишни
Чақирибди у.
Кетибди... Қамиш эса
Ўсиб чиқибди.
Эшитган ҳам билганим
«Қусиб» чиқибди.
Уни бир содда чўпон
Кесиб олибди.
Най ясаб, зерикканда
Аста чалибди.
«Искандарнинг
шо-о-хи- бо-о-р!..»
Куйлар эмиш най.
Бутун оламга шундай
Сўйлаб кетмиш най.

Бу оламни буткул забт
Этган Искандар,
Номи етти иқлимга
Етган Искандар.

Ҳатто жазираларга
Байроғин тиккан,
Менинг ерим, — деб қилич —
Қайроғин тиккан,
Искандарнинг чиндан ҳам
Шохи бор эди.
Ким олибди сочин, шоҳ

Қазо қилган хотинин
Кўяр чоғ ерга,
Қарилар шундай деди,
Уртанган эрга:
(Бу ўзи бир ривоят,
Аммо недир бор),
Сабр таги олтиндир,
Сабр қил бир бор!
Нега сабр ва шукр?
Ахир ёр ўлди!
Муҳаббатим, шодлигим
Бари — бор, ўлди!
Йўқ-йўқ, асло бермайман,
Ерга кўймоққа!
— Бўлди, бас қил, халойиқ
Келди кўймоққа!
Бугундан ҳам қолса у
Кўп ёмон бўлар.
— Ёмон бўлса менга ҳам
Зап замон бўлар!
— Нега ундай дейсан, бас,

Одамлар хушдан оғиб
Қолдилар ногоҳ.
Йигит туриб дод солди.
Ўлик ҳам турди.
Талваса билан юрди,
Ўлик ҳам юрди.
Югурди у, ўлик ҳам
Югурди, ҳайҳот!
Бир кун ўтди,
Бир ҳафта...
Кун исиб кетди.
Ўлик ёпишиб унга
Ва... сасиб кетди.
Одамлар бу сассиқдан
Нари қочдилар.
Йигит қийналиб кетган
Сари қочдилар.
Ёпишиб олган ўлик
Ирий бошлади.
Йигит чидамай охир
Кўзин ёшлади.
— Бундай ҳаёт ке-

тушиб кетган кўл.
Хотинининг эс-хуши
учиб кетган кўл.
Севимли ковушидан
айрилиб у пайт,
Ҳатто боқмаган эди
қайрилиб у пайт,
Ўша кавушга йигит
ачиниб, энди
Кўл томон кетди, ортда
қолиб Тошкенти...
Икки чақирим ердан
уни сездилар.
Парранда, даррандалар
ҳатто бездилар,
Йигит-ла келаётган
ўлик ҳидидан.
Бутун борлиқ жунжикиб,
тушиди этидан.
Бу йигитдек ўлимга
ҳеч ким ўшмаган,
Югуриб, елиб, ундай
давои ошмаган.
талпинмаган кўл сари,
чўка қолай деб.
Қалбим зардобларини
Тўка қолай деб.
Шу тезлик билан кўлга
отди ўзини!
Тинч кўлга ўлик билан
Ортди ўзини!
Сувга тушгани замон
Шукр қилди у.
Баридан қутулдим деб,
Фикр қилди у.
— Шукр, шукр, минг шукр!..
Шу керак эди!
Авлиё айт, деган сўз
чўнг тирак эди!
Шу чоғ ўлик йигитдан
ажралиб кетди.
Бесабр ёрдан шундай
бож олиб кетди.
Йигит кўлига ёрин
Кавуши тушди.
Оппоқ-оппоқ тўлқинлар
Қирғоқни қучди.
Кўпиклар билан кўлдан
Чиқиб олди у.
Сабр таги — олтиндир.
Ўқиб олди у.
Ўша кавушни ҳозир
илиб қўйганмиш.
Шукр қилмоқ шартлигин
билиб қўйганмиш...
Кумуш

АВЛИЁ АЙТ ДЕГАН СЎЗ

Ўлдирар эди
Сирим эшикдан нари
Чикмасин дея,
Обруларимни, — бу шох —
Йиқмасин, дея,
Неча марта соч-соқол
Олдирган бўлса,
Шунча одам ўлганди,
Қолдирган бўлса,
Фақат битта сартарош
Қолган эди, рост.
Искандарнинг меҳрини
Олган эди, рост.
Ишонарди, ўзига
Ишонган каби.
Лекин у сартарошнинг
Ловулаб қалби,
Қорни шиша бошлади,
Бу сирли юкдан.
Ҳом сут эмган банда-да,
Айтди қудуққа..

Лофчи укам келтирган,
Хабар ҳақида,
Айтмасам туролмайман
Сабр ҳақида!

Бўлди қил, инсон!
— Бермайман хотинимни,
Тамом вассалом!
Азар ёр кетар бўлса,
Қолгум аламда.
Қандай сиғиб юрарман,
Бу кенг оламга!
Йўқ-йўқ, асло, бермайман!..
Кескин сўз айтди.
Ёр жасади устига
Ўзини отди!

Бу эртагим аслида
Сабр ҳақида
Лофчи укам келтирган
Хабар ҳақида.
Хуллас, мурда устида
Тулғанди йигит.
Бениҳоя аламга
Чулғанди йигит.
Уни тортиб, ажратиб
Олмоқ бўлдилар.
Ўликни тезроқ гўрга
Солмоқ бўлдилар.
Лекин жасади йигитдан
Ажралмади, оҳ!

рақмас,
Хотиним — душман!
Ўлиб ҳам тинчимас у,
Бетиним душман!
Ўлиб мени қайғуга,
Солиб кетди у.
Бахтимни ўзи билан.
Олиб кетди у.
Ўлиб қўя қолайин
Бу қийноқлардан.
У билан охулардек
Шод ўйноқлардим.
Кўм-кўк қирлар бағрида
Лолалар териб.
Энди ўша қирларга
Бағримни бериб,
Умримга яқун ясай.
Ҳайр, хуш қол! — деб.
Қирга чиқиб кетди у,
Жонимни ол, — деб...

Ўша қирнинг бағрида
бир кўл бор эди.
Жуда ҳам чуқур эди,
сир кўл бор эди.
Хотинининг кавуши

«Ойнаи Жаҳон» — болаларга

СЕШАНБА, 28 АПРЕЛЬ
Ўз. ТВ — 1 дастур

9.10 «Болалар учун фильм журнал «Зумраша».

10.25 Инглиз тили.

11.10 Телевикторина.

11.40 «Олам ва одам».

14.10 «Эртақлар — яхшиликка етаклар». «Бахт қуши».

18.10. «Алиса кузгү орти улкасида». Мультфильм.

19.25 «Умид учқунлари» тележурнал.

19.25 «Таълим - тарбия миллий дастури амалда».

20.10 «Оқшом эртақлари».

Ўз. ТВ — 2-дастур.

18.15 «Ерилтош» мультфильм.

18.35 Ёввойи ҳайвонот олами».

Ўз. ТВ — 4 дастур

18.50 Мультгомоша.

19.05 «Сен ҳақингда ва сен учун».

ЧОРШАНБА, 25 АПРЕЛЬ
Ўз. ТВ — 1 дастур

8.55 «Келажагимиз ворислари».

10.25 Болалар учун «Орзу». Курсатувда Тошкент Давлат иқтисод университети қошидаги иқтисод лицейи ўқувчиларининг чиқиши, бугунги бозор иқтисодиёти буйича муаммолар юзасидан баҳс-мунозара утказилади.

10.55 «Соғлом авлод-соғлом миллат».

11.15 Рақс оламида.

11.30 «Акс садо».

12.05 «Табаррук қадамжолар».

12.30 «Кўзанинг қайтиши» мультфильм.

12.40 «Қонун ва биз».

14.10 «Қизалоқ фильмда

Қадри ўқувчилар! Бу ҳафта давомида сиз куйидаги шонли ва муҳим саналарнинг гувоҳи бўласиз.

1 май — машҳур тарихчи ва қадимшунос, тарих фанлари доктори, Узбекситон фанлар академиясининг академиги, Республикада хизмат кўрсатган фан арбоби Яхё Ёлмоғамов туғилганига 90 йил (1908-1977) тўлади.

3 — май. Жаҳон матбуот экинлиги кун.

4 май — 5 йил муқаддам (1993) Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ижодкор ёшларнинг «Истеъдод» Республика жамғармасини тузиш ҳақидаги фармонга имзо чекди.

6-7 май 5 йил муқаддам (1993 йил) Тошкентда 12 — «Ҳақиқат» Ўзбекистон Республикаси Олий кенгашининг 12-сессияси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Вазирилар маҳкамаси тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси пул тизими тўғрисида, «Соғлом авлод учун» ордени таъсис этиш тўғрисида қонунлар қабул қилинди.

уйнашни хоҳлайсанми?» Бадийий фильм.

18.10 Болалар учун «Меҳрибонлик уйида».

18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир...»

20.10 «Оқшом эртақлари».

Ўз. ТВ — 2 дастур

18.15. «Жаҳон халқлари эртақлари».

Ўз. ТВ — 3 дастур

16.40 Болалар учун «Эртақнома чоршанба» кинокурсатув.

Ўз. ТВ — 4 дастур

18.50 Мультгомоша.

ПАЙШАНБА, 30 АПРЕЛЬ
Ўз. ТВ — 1 дастур

9.25. «Ҳаёт сабоқлари».

10.05 Болалар учун «Соғломжон-полвонжон».

10.20 «Сени Ватан кутади!»

12.05 «Танаффус № 5». Мультфильм.

18.10 «Фил учун совға». Мультфильм.

20.10 «Оқшом эртақлари».

Ўз. ТВ — 2 дастур

18.10 «Жажжи давра». Болалар учун концерт.

18.30 «2000 йилдан сунг» телесериал.

19.00 «Катта танаффус» телеуйин.

19.55 Табобат оламида.

20.15 «Одобнома».

20.10 «Оқшом эртақлари».

Ўз. ТВ — 2 дастур

18.15. «Бор экан-да, йўқ экан».

Ўз. ТВ — 4 дастур

18.50 Мультгомоша

ШАНБА, 2 МАЙ
Ўз. ТВ — 1 дастур

9.00 Шоҳруҳ клуби

12.20 «Катта танаффус» телеуйин.

18.00 «Болаларга бахшида умр».

Ўзбекистон халқ артисти Шермат Ерматов.

19.50 «Оқшом эртақлари».

Ўз. ТВ - 2 дастур

8.00 «Боланинг тили».

12.10 Болалар экран.

13.40 «Онагинам».

14.00 «Нью-Йорк» телесериал.

17.40 «Ерилтош».

18.15 «У ким? Бу нима?»

18.30 «Спорт асри».

Ўз. ТВ — 4 дастур

10.25 «Шанба эртаги».

18.50 «Мультгомоша».

ЯҚШАНБА, 3 МАЙ
Ўз. ТВ — 1 дастур

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.

10.00 «Ватанимга хизмат қилман».

11.20 «Маҳаллаи болалари» телемусобақа.

11.55 «Химмат».

12.20 «Шу Ватанга бордир менинг керагим».

18.50 «Омад юлдузи» телеуйин.

Ўз. ТВ — 2 дастур

8.00 «Бор экан-да, йўқ экан».

9.50 Саргузашт фильмлари экрани.

11.50 Болалар экран.

16.30 Мультитанорама.

18.15 «Буц утирма».

18.35 «Турфа олам».

Ўз. ТВ — 4 дастур

9.55 «Эртақларнинг сеҳрли олами».

14.30 «Жонли сайера».

16.50. «Сенинг вақтинг».

18.45. Мультгомоша».

20.10 Ҳайрли оқшом.

ДУШАНБА, 4 МАЙ
Ўз. ТВ — 1 дастур

18.15 Ерилтош» мультфильм.

18.35 «Юз йиллик саргузаштлар давомида» телесериал.

СЕШАНБА, 5 МАЙ
Ўз. ТВ — 1 дастур

18.15 «Ерилтош» мультфильм.

18.35 «Ёввойи ҳайвонот олами».

Ўз. ТВ — 4 дастур

18.50 «Мультгомоша».

21.00 «Табият шифохонаси».

Азиз ўқувчилар! Сизлар учун тайёрланган курсатувлар ана шулардан иборат. Курсатувларимиз ҳақидаги фикр ва мулоҳазаларингизни ёзиб юборинг.

Манзилгоҳимиз. «Тонг юлдузи» газетаси ва Ўзбекистон телевиденисининг «Болалар» Бош муҳарририяги.

Тоҳир МУЛЛАБОВЕВ,
Ўзбекистон телевидениеси «Болалар» Бош муҳарририятининг гуруҳ раҳбари.

